



Брюксел, 20.6.2023 г.
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Дългосрочният ангажимент на ЕС към екологичен и цифров преход и отражението върху промишлеността в ЕС.

ЕС е притегателно място за устойчиви инвестиции. През последните 30 години единният европейски пазар е донесъл значителни икономически ползи — с до 9 % по-висок БВП на ЕС в дългосрочен план, отколкото би бил без единния пазар¹. Европейският бизнес модел е основан на отвореността и ЕС предлага благоприятна среда за стопанска инициатива. Европейският социален модел осигурява висококачествено и приобщаващо образование и обучение, добре функциониращи системи за социална закрила, а също така и опазване на общественото здраве и околната среда. Всичко това, наред с лоялната конкуренция и несравнимата регулаторна рамка, насочена към двойния екологичен и цифров преход и устойчивостта, спомага за осигуряването на необходимата предсказуемост за инвеститорите.

През последните години ЕС води курс на засилване на конкурентоспособността и устойчивостта в стратегическите сектори и намаляване на зависимостите на европейската икономика чрез екологичната и цифровата трансформация. С NextGenerationEU² — водещата програма на ЕС за икономическо възстановяване, ЕС достигна равнищата на производство отпреди пандемията още през лятото на 2021 г. Средствата, насочени към двойния екологичен и цифров преход, правят нашата икономика по-конкурентоспособна. Безпрецедентните усилия на държавите членки да провеждат реформи от решаващо значение повишават устойчивостта на ЕС.

Промислеността на ЕС е доказала своята присъща устойчивост, но днес е изправена пред предизвикателства. Високата инфлация, недостигът на работна ръка и умения, демографските промени, прекъсванията на веригите на доставка след COVID, растящите лихвени проценти и скоковете на цените на енергията и суровините затрудняват конкурентоспособността на промишлеността на ЕС. Към това се прибавя силната, но невинаги лоялна конкуренция на фрагментирания световен пазар. Усвояването и разгръщането на определени технологии от критично значение и нововъзникващи технологии в стратегическите сектори в рамките на Съюза ще бъде от съществено значение за използването на възможностите и постигането на целите на екологичния и цифровия преход за намаляване на стратегическите зависимости и улесняване на трансграничните инвестиции в целия единен пазар. Затова са необходими незабавни мерки за подпомагане на разработването или производството в Съюза — или за защита и укрепване на веригите за създаване на стойност — на технологии от критично значение в следните области: дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите. Съюзът трябва също така да реши проблема с недостига на работна ръка и умения в тези стратегически сектори.

ЕС вече е представил няколко инициативи за подкрепа на своята промишленост. С промишления план на Зеления пакт³ се цели подобряване на конкурентоспособността

¹ Съобщение „30 години единен пазар“ (COM(2023) 162 final).

² https://next-generation-eu.europa.eu/index_bg.

³ Съобщение „Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ (COM(2023) 62 final).

на европейската промишленост с нулеви нетни емисии, обезпечаване на необходимите обеми от суровини от критично значение и подпомагане на бързия преход към неутралност по отношение на климата. С него се осигурява по-благоприятна среда за разгръщането на производствения капацитет на ЕС в сферата на чистите технологии. Планът се основава на четири стълба: предсказуема и опростена регулаторна среда, ускоряване на достъпа до финансиране, подобряване на уменията и отворена търговия за устойчиви вериги на доставка. С европейската програма за иновации⁴ ЕС цели да издигне Европа на гребена на новата вълна на иновациите в областта на дълбоките технологии и стартиращите предприятия. Една от нейните основни цели е подобряването на достъпа до финансиране за европейските стартиращи и развиващи се предприятия, например чрез мобилизиране на неизползвани източници на частен капитал и опростяване на правилата за регистриране на фондовите борси. Освен това през март 2023 г. Комисията прие нова Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход⁵. Държавите членки разполагат с повече гъвкавост при разработването и изпълнението на мерки за подкрепа в сектори, които са от ключово значение за прехода към неутралност по отношение на климата. Държавите членки също така в момента изменят своите национални планове за възстановяване и устойчивост, за да включат глави за REPowerEU⁶, което е възможност от решаващо значение за осигуряване на незабавна подкрепа за дружествата и засилване на тяхната конкурентоспособност без създаване на ненужни стратегически зависимости.

Въпреки че с тези решения се осигурява бърза и целенасочена подкрепа, ЕС има нужда от по-структурен отговор на нуждите от инвестиции на своите отрасли. Както посочи председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен в речта си за състоянието на Съюза на 14 септември 2022 г.⁷: „Нека се уверим, че бъдещето на промишлеността се създава в Европа“. Освен това една общоевропейска промишлена политика се нуждае от общоевропейско финансиране⁸. **Това налага да бъде създадена платформа за стратегически технологии за Европа (STEP).**

Платформата следва да помогне за запазването на водещите позиции на Европа в сферата на технологиите от критично значение и нововъзникващите технологии от значение за екологичния и цифровия преход — от изчислителните технологии, включително микроелектрониката, квантовата изчислителна технология и изкуствения интелект, до биотехнологиите, биопроизводството и технологиите с нулеви нетни емисии. Европейският съвет призна необходимостта да се реши проблемът и препоръча „осигуряване на пълно мобилизиране на наличното финансиране и съществуващите финансови инструменти и по-гъвкавото им разгръщане, така че да се предоставя навременна и целенасочена подкрепа в стратегическите сектори, без да се засягат целите на политиката на сближаване“⁹. По този начин STEP следва също така да помогне за мобилизирането на частен капитал в подкрепа на конкурентоспособността на европейските предприятия в областта на тези технологии на световната сцена, което на свой ред ще доведе до изграждане на вътрешен капацитет.

⁴ Съобщение „Нова европейска програма за иновации“ (COM(2022) 332 final).

⁵ Съобщение „Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход“ (ОВ С 101, 17.3.2023 г., стр. 3).

⁶ Регламент (ЕС) 2023/435 във връзка с REPowerEU (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

⁷ https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_bg.

⁸ Реч от 4 декември 2022 г., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/speech_22_7487.

⁹ Заключение на Европейския съвет от 23 март 2023 г., EUCO 4/23.

Най-ефективното решение е STEP да заеме централно място в бюджета на ЕС. Преходът към неутралност по отношение на климата, устойчивостта и цифровите технологии вече са ръководни принципи на многогодишната финансова рамка: 30 % от 2-та трилиона евро в МФР за периода 2021—2027 г., в които са включени програмите за възстановяване по линия на NextGenerationEU, се изразходват за действия в областта на климата, а над 20 % от Механизма за възстановяване и устойчивост са заделени за политиките в областта на цифровите технологии. Освен това с програмата „Цифрова Европа“ се подпомага достигането на цифровите технологии до предприятията, гражданите и публичните администрации. Бюджетът на ЕС е също така най-мощният инструмент на ЕС за укрепване на единния пазар и общи действия с добавена стойност на равнището на Съюза, осигуряване на икономии от мащаба, ефективност, солидарност и отправяне на ясно политическо послание, че ЕС посреща сплотен предизвикателствата.

Създаването на STEP е напълно съгласувано с амбициите на партньорите на Европа. По Закона за намаляване на инфлацията в Съединените щати ще се мобилизират над 360 милиарда долара (приблизително 330 милиарда евро) до 2032 г. Намеренията по плановете за екологична трансформация на Япония са да се наберат до 20 трилиона йени (приблизително 140 милиарда евро)¹⁰. Индия представи схема за стимулиране, свързано с производството, за да подобри конкурентоспособността в сектори като слънчевите фотоволтаични системи и батерии. Обединеното кралство, Канада и много други държави също са представили своите планове за инвестиции в чисти технологии. Важно е всички участници да гарантират, че финансирането се разработва и изпълнява по възможно най-ненарушаващия конкуренцията начин. Засилването на прозрачността и обсъждането на субсидиите за промишлеността на международно равнище е също толкова важно за съхраняването и подобряването на съществуващите — но не напълно — еднакви условия на конкуренция, залегнали в основата на просперитета на ЕС и на света като цяло.

Преглед на бюджета на ЕС във връзка с екологичния и цифровия преход

ЕС има няколко фонда и програми за осигуряване на бюджетна и извънбюджетна подкрепа за дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите. В тези инструменти се включват по-специално фондовете по политиката на сближаване, Механизмът за възстановяване и устойчивост, фондът за иновации, InvestEU, Европейският фонд за отбрана и „Хоризонт Европа“:

- В рамките на политиката на сближаване се осигурява подкрепа за екологичния (110 милиарда евро) и цифровия (36,6 милиарда евро) преход в държавите членки и регионите, включително общо 85 милиарда евро по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд (КФ) и Фонда за справедлив преход (ФСП) — основните фондове на ЕС в рамките на политиката за регионално развитие — в подкрепа на енергийния преход на ЕС.
- С Механизма за възстановяване и устойчивост и REPowerEU — плана на ЕС за осигуряване на независимост на Европа от руските изкопаеми горива, се предоставят безпрецедентни възможности на държавите членки да финансират инвестиции и реформи в областта на екологията и цифровите технологии.
- Използване на приходите от системата за търговия с емисии (СТЕ) на ЕС¹¹

¹⁰ COM(2023) 62 final.

¹¹ На база цена на въглеродните емисии 80 EUR/тон CO₂ еквивалент.

- По линия на Модернизационния фонд (60 милиарда евро) се предоставя значителна подкрепа за ускоряване на енергийния преход в 13 държави членки — бенефициери.
- По линия на Социалния фонд за климата (86 милиарда евро) ще се предоставя значителна подкрепа на държавите членки за справяне с последиците от екологичния преход за уязвимите групи.
- По линия на фонда за иновации (43 милиарда евро) до 2030 г. ще се осигурява финансиране за иновативни нисковъглеродни технологии, включително за производството на тези технологии, например за подпомагане на енергоемки отрасли и развиване на улавянето и съхранението на въглероден диоксид, иновативното производство на енергия от възобновяеми източници или акумулирането на енергия.
- По линия на InvestEU се подпомагат както екологичният преход, така и цифровизацията. Като цяло с 30 % от гаранцията от InvestEU (7,8 милиарда евро) и 60 % от компонента, свързан с устойчивата инфраструктура (5,9 милиарда евро), се подпомага постигането на целите в областта на климата. Освен това се очаква над 2 милиарда евро да допринесат за постигането на цифровите цели и над 1 милиард евро — за инвестициите, свързани с биотехнологиите и лекарствата.
- По линия на „Хоризонт Европа“ — основната програма на ЕС за научни изследвания и иновации, ще бъдат заделени 20,2 милиарда евро за научноизследователска и развойна дейност в областта на чистите технологии, 11,5 милиарда евро за биотехнологии и лекарства и 19,3 милиарда евро за цифрови технологии.
- По линия на програмата „Цифрова Европа“ — с общ бюджетен принос от 7,6 милиарда евро — се осигурява подкрепа за цифровите технологии.
- По линия на Европейския фонд за отбрана — с бюджет от 8 милиарда евро — се осигурява подкрепа за научноизследователска и развойна дейност в областта на оперативната съвместимост и съвременното технологично равнище на отбранителните технологии и оборудване.

Въпреки че ЕС не е преставал да осигурява финансиране както за екологичния, така и за цифровия преход, средствата обикновено се разпределят по различни разходни програми и се следват различни правила. С използването на съществуващите инструменти и рамки за управление като основа ще се ускори изпълнението и ще се осигури възможност за мобилизиране на по-големи суми финансова подкрепа. Това е целта на STEP.

Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP)

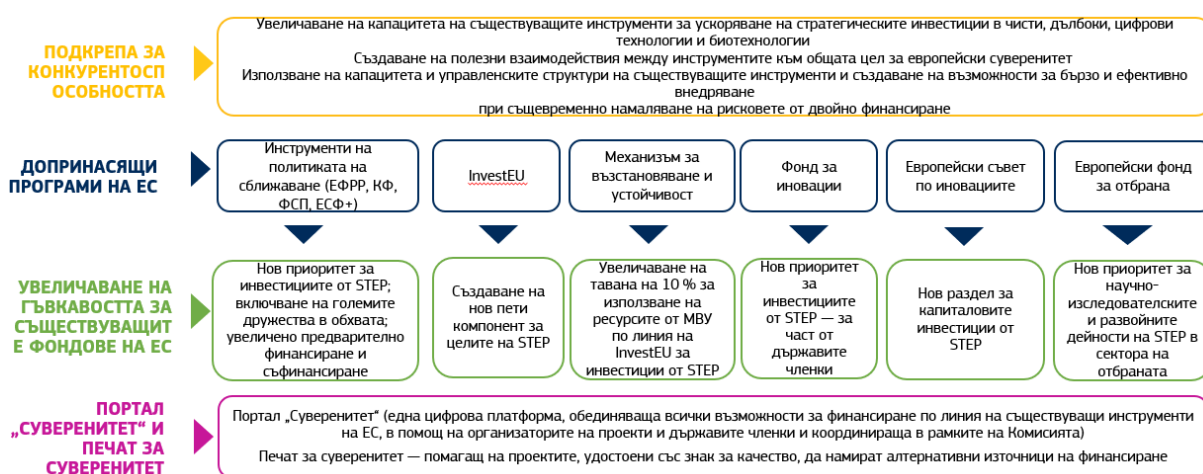
STEP ще създаде необходимите условия за по-ефективно, ефикасно и целенасочено използване на съществуващите фондове на ЕС и същевременно ще допринесе за постигането на еднакви условия на конкуренция на единния пазар, като по този начин ще се гарантира сближаването. Тя ще помогне също така наличното финансиране да се насочи към значими проекти и да се ускори изпълнението в подгрупа от области, които ще бъдат определени като области от решаващо значение за водещите позиции на Европа. Изборът на рационализирането и по-доброто използване на съществуващите инструменти вместо създаването на чисто нов инструмент отговаря на призива на Европейския съвет и има три основни предимства. Първо, времето. Създаването на нов инструмент отнема най-малко от 12 до 18 месеца, докато обединяването на съществуващите инструменти може да се

направи много по-бързо. Това ще бъде безспорно предимство за бенефициерите на финансиране от ЕС, тъй като те ще имат възможност по-бързо да се възползват от финансирането от ЕС. Второ, с адаптирането на съществуващите инструменти ще се увеличат възможностите за смесване на различни източници на финансиране — както с пряко, така и със споделено управление — което ще доведе до по-ефикасно използване на ресурсите. И накрая, използването на съществуващите инструменти като основа ще бъде също така по-лесно за организаторите на проектите и управителите на програмите. С помощта на портала „Суверенитет“ цялата информация за възможностите за финансиране ще се централизира. Освен това ще се намали административната тежест за организаторите на проектите и управителите на програмите и ще се сведе до минимум рискът от припокриване между инструментите.

Със STEP ще се осигури възможност на Съюза да реагира бързо на възникнали рискове за дружества от критично значение за веригите на Съюза за създаване на стойност, да натрупа резерв за многонационални проекти, като например важни проекти от общоевропейски интерес, да подобри достъпа на всички държави членки до такива проекти, като по този начин се гарантира сближаването, и да подсили единния пазар и да противодейства на неравнопоставеността при предоставянето на държавна помощ.

Предвид гореизложеното, целта на STEP е тройка:

1. Осигуряване на гъвкавост в съществуващите инструменти
2. Увеличаване на капацитета на съществуващите инструменти
3. Създаване на полезни взаимодействия между съществуващите инструменти



Осигуряване на гъвкавост в съществуващите инструменти с цел по-добро подпомагане на значимите инвестиции

Кохезионните фондове представляват най-голямата обособена политика на ЕС, финансирана от бюджета на ЕС. За да бъдат стимулирани държавите членки, Комисията предлага нов приоритет за всички основни фондове — Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд (КФ) и Фонда за справедлив преход (ФСП). Комисията предлага също така тези фондове да се отворят за големи дружества в по-слабо развитите региони и регионите в преход, както и в по-развитите региони на държавите членки с БВП на глава от населението под средния за ЕС, за да се осигурят по-големи инвестиции в целевите области на STEP. С осигуряването на финансови стимули под формата на по-голямо предварително финансиране и финансиране от ЕС

държавите членки се насърчават да преразгледат приоритетите в своите програми. По линия на тези фондове Комисията предлага също така 30 % предварително финансиране през 2024 г., за да се стимулира въвеждането, и увеличаване на финансирането от ЕС на 100 % за проекти от STEP.

Освен това се предлага да бъде осигурена допълнителна гъвкавост, за да могат държавите членки да изпълнят програмите по политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. Регулаторната рамка за изпълнението на програмите по политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. и за Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) вече е адаптирана, за да се осигурят на държавите членки и регионите повече гъвкавост по отношение на правилата за изпълнение на политиката на сближаване и по-голяма ликвидност за справяне с последиците от пандемията от COVID-19 и агресивната война срещу Украйна¹². За пълноценното използване и изпълнение на тези мерки, въведени в края на програмния период, са необходими достатъчно време и административни ресурси. Поради това се предлага сроковете за подаването на документацията за приключването за периода 2014—2020 г. да се удължат с 12 месеца. Това би следвало да помогне на държавите членки, които ще имат допълнителна работа във връзка с преразглеждането на оперативните програми за целите на STEP.

С цел стимулиране на държавите членки да осигуряват ресурси за InvestEU — водещата програма на ЕС за увеличаване на инвестициите в отрасли от критично значение — Комисията предлага прехвърляния към InvestEU от плановите за възстановяване и устойчивост да се увеличат от 4 % на 10 %. Тази допълнителна гъвкавост за използване на ресурсите на държавите членки по линия на InvestEU ще помогне на държавите членки да се възползват от създадените структури и пазарния опит на партньорите по изпълнението на InvestEU, за да избират и финансират най-обещаващите дружества. В това отношение, когато държава членка реши да прехвърли ресурси към национални раздели на InvestEU, за да реализира съществуващ финансов продукт по линия на InvestEU, разработен за раздела „ЕС“ от Комисията с партньори по изпълнението от Съюза и международни партньори по изпълнението, като групата на Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, тоест държавата членка няма реално участие в разработката на финансовия продукт, нейното решение не означава, че разработката на финансовия продукт може да се припише на държавата и следователно то не представлява държавна помощ само по себе си. Това не засяга задължението финансовите инструменти и бюджетните гаранции на Съюза да бъдат в съответствие с правилата за държавна помощ съгласно член 209, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент.

Освен това, с цел улесняване на свързаните с МВУ вноски в раздела „Държави членки“ на InvestEU и на тяхното усвояване, Комисията ще адаптира техническите насоки за

¹² С предоставянето на допълнителни ресурси по линия на REACT-EU, произтичащи от NextGenerationEU, се увеличи наличното финансиране за 2021 и 2022 г. (без задължително национално съфинансиране), за да се осигури на държавите членки бърза помощ за стимулиране на справянето с последиците от кризата и устойчивото възстановяване. Други мерки включват също така пакета „Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE)“ и инициативата „Подпомагане за финансово достъпна енергия (SAFE)“. Вж. Регламент (ЕС) 2022/562 по отношение на Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE) (ОВ L 109, 8.4.2022 г., стр. 1); Регламент (ЕС) 2022/2039 по отношение на допълнителната гъвкавост за справяне с последиците от военната агресия от страна на Руската федерация FAST (Гъвкава помощ за териториите) — CARE (ОВ L 275, 25.10.2022 г., стр. 23); и Регламент (ЕС) 2023/435 във връзка с REPowerEU (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

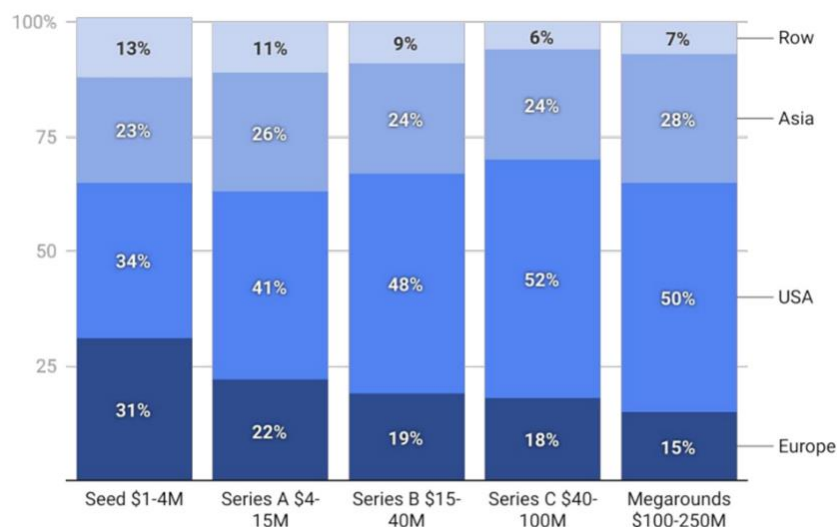
прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, за да гарантира, че във финансовите продукти, реализирани по линия на фонда InvestEU, може да бъде посочено, където е приложимо, че не се нанасят значителни вреди на шестте цели в областта на околната среда, определени в член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като правилата на InvestEU се прилагат заедно с политиките на съответния партньор по изпълнението.

В допълнение новите приоритети на STEP ще бъдат включени във фонда за иновации, който е програма за финансиране за внедряването на технологии с нулеви нетни емисии и на иновативни технологии, в Европейския фонд за отбрана, който е програма за финансиране на научноизследователската и развойната дейност в областта на отбранителните технологии, и в Европейския съвет по иновациите (ЕСИ) по линия на „Хоризонт Европа“, която е водещата европейска програма в областта на иновациите за откриване, разработване и разгръщане на авангардни технологии. Освен това ще бъде възможно ЕСИ да предоставя подкрепа във вид само на капитал на неподходящи за банково финансиране малки дружества със средна пазарна капитализация.

Капиталова подкрепа за секторите на STEP

Дружествата, търсещи инвестиции за стартиране или разрастване, трябва да преодолеят редица взаимосвързани проблеми — от осигуряването на „търпелив“ капитал до достъпа до мрежи и възможности от критично значение — ако искат да останат в Европа и да се конкурират успешно в настоящата вълна от иновации.

Фигура: Разпределение на рисковия капитал по местоназначения и стадии (от 2020 г. до 1-вото тримесечие на 2023 г.).



Източник: Dealroom — рисковият капитал по света, актуализация за 1-вото тримесечие на 2023 г.

ЕС има два основни инструмента за осигуряване на капиталова подкрепа за европейските дружества — програмата InvestEU и Европейския съвет по иновациите. InvestEU е водещата програма на ЕС за катализиране на частните инвестиции в икономиката на Съюза. Средствата от фонда InvestEU се предоставят чрез партньори по изпълнението, включително Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), които внедряват финансови продукти, осигуряващи дългова (включително гаранции), капиталова и квазикапиталова подкрепа за дружества и проекти в сектори от значение за европейския суверенитет.

По-специално ЕИФ внедрява два капиталови продукта с гаранции от ЕС с общ размер 5,2 милиарда евро и ориентиран портфейл от 8,7 милиарда евро, насочени към научноизследователска и развойна дейност, търговска реализация и разгръщане на чисти технологии или решения, свързани с устойчивостта на околната среда, и проекти в областта на цифровата и устойчивата инфраструктура. Към средата на 2023 г. ЕИФ е одобрил над 100 инвестиции във фондове, които се очаква да мобилизират близо 30 милиарда евро инвестиции. ЕИБ осигурява капиталова подкрепа по високорискови тематични и рискови дългови продукти с насоченост, наред с другото, към екологичния преход, стратегическите цифрови технологии и главните базови технологии.

Във видовете подкрепа, която може да се предоставя чрез ЕСИ, са включени смесено финансиране, подкрепа във вид само на безвъзмездни средства и подкрепа във вид само на капитал при определени условия. Съгласно действащото законодателство подкрепа във вид само на капитал може се предоставя на неподходящи за банково финансиране МСП, включително стартиращи предприятия, които вече са получили подкрепа във вид само на безвъзмездни средства. С настоящата инициатива това определение се разширява, като се дава възможност да се предоставя подкрепа във вид само на капитал на неподходящи за банково финансиране МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, осъществяващи авангардни и революционни иновации в сферата на технологиите от критично значение, независимо от това дали са получили преди това други видове подкрепа от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ. С предложеното разширяване ще се създаде възможност за предоставяне на подкрепа във вид само на капитал за високорискови дружества с голям потенциал, насочена към инвестиции в диапазона от 15 до 50 милиона евро и катализираща провеждането на кръгове на финансиране със съинвеститорите в диапазона от 50 до 250 милиона евро.

ЕСИ бе създаден по линия на „Хоризонт Европа“, за да идентифицира и предоставя подкрепа за разгръщането на авангардни технологии и иновации с акцент върху високорисковите дружества на ранен стадий на развитие. Ключов компонент на ЕСИ е неговият фонд, създаден с цел да поема рискове, които пазарът няма да поеме сам, и който преодолява недостиг на финансиране от критично значение за дружествата с дейност в областта на дълбоките технологии. Фондът на ЕСИ функционира пълноценно от есента на 2022 г. и вече е взел над 130 инвестиционни решения. Фондът на ЕСИ обаче не може да задоволи потребностите на все по-голям брой дружества, които имат нужда от последващи кръгове на финансиране или инвестиции в по-големи размери. Това се отнася особено за технологиите от критично значение и нововъзникващите технологии, които продължават да бъдат високорискови, но същевременно се нуждаят от големи количества капитал, за да стигнат до пазара. С новия раздел за фонда на ЕСИ ще се задоволят потребностите от инвестиции в по-големи размери (над 15 милиона евро) и също така ще се допълнят други финансови инструменти и продукти на ЕС, включително тези по линия на InvestEU.

Търсенето на инвестиции в областта на дълбоките технологии в Европа продължава да бъде голямо, за което свидетелстват получените над 5000 заявления през първите две години от дейността на ЕСИ, вследствие на което бе предоставена подкрепа на над 400 дружества. 245 от тези дружества са били препоръчани за единствената по рода си комбинация от безвъзмездни средства, срещу които не се отстъпва собственост, плюс инвестиции чрез ЕСИ, а 131 от тях са получили препоръка за инвестиции от 5 милиона евро нагоре. Очаква се, че близо 25 % от дружествата, получили инвестиции от ЕСИ в размер на над 5 милиона евро, ще имат нужда от последващо

финансиране в размер на средно 25—35 милиона евро: поток от 20—30 дружества годишно¹³, за които ще бъдат необходими между 0,5 и 1 милиард евро всяка година.

Досегашният опит на ЕСИ показва, че с подобни подкрепени от ЕС инвестиции е възможно да се привлекат до пет пъти повече допълнителни частни инвестиции, с което в значителна степен да се преодолее съществуващият на пазара недостиг. Без допълнителна подкрепа много от тези дружества може да напуснат Европа, за да получат достъп до кръгове на финансиране в по-големи размери, или може да бъдат изпреварени от по-добре финансирани конкуренти от трети държави.

Увеличаване на капацитета на съществуващите инструменти с цел ускоряване на значимите инвестиции

Що се отнася до ресурсите, предлага се да се заделят допълнително общо 10 милиарда евро за подпомагане на съществуващите и доказани инвестиционни схеми на ЕС, насочени към засилване на инвестициите от STEP, при същевременно запазване на целите на политиката на сближаване и допринасяне за постигането на еднакви условия на конкуренция на единния пазар, като се гарантира географски балансирано разпределение на проектите, финансирани в рамките на STEP, чрез съответните мандати на участващите програми, като се вземе предвид основаният на търсенето характер на някои от програмите за изпълнение.

InvestEU

Привеждането в действие се осъществява с добри темпове: 85 % от първоначалната гаранция — 22,3 милиарда евро — са вече договорени с партньори по изпълнението. Бързото усвояване на гаранцията от ЕС свидетелства за големия интерес на пазара към възможностите за финансиране, предлагани от InvestEU. Това налага гаранцията от ЕС да се увеличи с още 7,5 милиарда евро, за което е необходимо финансово допълване с 3 милиарда евро при 40 % процент на провизиране. Тази допълнителна гаранция следва да се използва само за проекти, допринасящи за приоритетите на STEP, и има потенциал за привличане на инвестиции до 75 милиарда евро със среден мултипликатор 10.

Нов компонент на политиката, свързан със STEP, ще бъде въведен по линия на InvestEU, за да се осигури допълнителен обем бюджетна гаранция за партньорите по изпълнението, които ще внедряват дългови (включително гаранции) и капиталови финансови продукти за дружества, включително МСП, и проекти в секторите, подпомагани от STEP, включително инвестиции в производството и веригите на доставка. С InvestEU ще бъдат привлечени допълнителни инвестиции, особено от частния сектор, като се отстранят случаите на неефективност на пазара и се намери решение за неоптималните инвестиционни ситуации, които се срещат в секторите, към които е насочена STEP. По линия на InvestEU и в момента може да се подкрепят проекти, отговарящи на критериите за важни проекти от общоевропейски интерес по смисъла на член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, и с увеличаването на нейния капацитет чрез петия компонент съответно ще се разширят възможностите това да става за проекти от критично значение, попадащи в обхвата на прилагането на STEP.

Европейският съвет по иновациите

ЕСИ е водещият източник на първоначален капитал за бързо развиващи се стартиращи предприятия. Със своя експертен опит ЕСИ е напълно подходящ за засилване на

¹³ Цифрите са въз основа на данните за спечелилите финансиране по линия на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ за периода 2021—22 г.

финансирането на дружества, търсещи капитал за разгръщане след първата фаза на иновациите. С бюджетни подкрепления от 0,5 милиарда евро плюс 2,13 милиарда евро от преразпределяне на средства и отмяна на бюджетни кредити ще се даде възможност на ЕСИ да осигурява безпрецедентни капиталови инвестиции за заявки между 15 и 50 милиона евро. Със среден мултипликатор 5 това може да осигури до 13 милиарда евро свежа капиталова подкрепа на неподходящи за банково финансиране МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация.

Фонд за иновации

Фондът за иновации, финансиран от търговете на квоти по системата на ЕС за търговия с емисии, е една от най-големите програми в света за финансиране на внедряването на технологии с нулеви нетни емисии и иновативни технологии. Неговата цел е промишлените решения за декарбонизацията на Европа да стигнат до пазара и той е насочен към най-иновативните технологии и процеси. Целта — да се създадат подходящите финансови стимули за дружествата да инвестират в чисти технологии и да получат възможност да излязат начело в областта на чистите технологии в света — е напълно съгласувана с целите на STEP. Размерът на фонда за иновации следва да се увеличи с 5 милиарда евро, за да отговаря на нарастващите нужди от иновации с цел поддържане на конкурентоспособността на ЕС на световните пазари. В съответствие с целите за обезпечаване на сближаването и насърчаване на развитието на единния пазар и за да се подпомогнат екологичният преход и разработването на чисти технологии в целия Съюз, допълнителният финансов пакет ще се предоставя чрез покани за предложения, отворени за субекти от държавите членки със среден БВП на глава от населението под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г. Предвид натрупания до момента опит, това би следвало да доведе до инвестиции с общ размер около 20 милиарда евро.

Европейски фонд за отбрана

Европейският фонд за отбрана е от критично значение за подобряването на конкурентоспособността, иновациите, ефикасността и технологичната автономност на отбранителната промишленост на Съюза, с което допринася за отворената стратегическа автономност на ЕС. С него също така се подпомагат трансграничното сътрудничество между държавите членки и сътрудничеството между предприятия, научноизследователски центрове, национални администрации, международни организации и университети от целия Съюз, както на етапа на научноизследователската, така и на етапа на развойната дейност в областта на отбранителните продукти и технологии. За да отговаря на нарастващите нужди, Европейският фонд за отбрана следва да се увеличи с 1,5 милиарда евро. Предвид натрупания до момента ограничен опит, това може да доведе до инвестиции с общ размер около 2 милиарда евро.

Взети заедно, допълнителните средства, отпуснати за гореспоменатите четири програми и инструмента (InvestEU, Европейски съвет по иновациите, фонд за иновации, Европейски фонд за отбрана) може да се очаква да доведат до допълнителни инвестиции в технологиите от критично значение, обхванати от STEP, в размер на около 110 милиарда евро.

С осигуряването на финансови стимули във фондовете по политиката на сближаване под формата на по-голямо предварително финансиране и съфинансиране държавите членки се насърчават да преразгледат приоритетите в своите програми. Всеки 5 % препрограмиране, насочено към приоритетите на STEP, води до 18,9 милиарда евро

предоставени ресурси в допълнение към 6-е милиарда евро, които ще бъдат изплатени от Фонда за справедлив преход. С увеличаването на тавана по МВУ с цел използване на ресурси за продукти по линия на InvestEU чрез националните раздели се осигурява допълнителна гъвкавост за държавите членки в размер на 30 милиарда евро, които потенциално могат да се използват за такива инвестиции в суверенитета.

Така общият приблизителен размер на новите инвестиции чрез STER може да достигне до 160 милиарда евро.

Създаване на полезни взаимодействия между инструментите с цел по-добро подпомагане на значимите инвестиции

Дружествата и организаторите на проектите ще могат да получават информация от нов публично достъпен уебсайт (портала „Суверенитет“), за да получат достъп до тези средства. Този портал ще предоставя информация за съответните възможности за финансиране с текущите и предстоящите покани за представяне на предложения по линия на програмите на ЕС, допринасящи за целите на STER, както и насоки и данни за връзка със съществуващите консултантски центрове.

Освен това с „печат за суверенитет“ ще се удостоверяват проекти, допринасящи за целите на STER, при условие че проектът е бил оценен и отговаря на минималните изисквания за качество, по-специално критериите за допустимост, за отстраняване и за отпускане на средства, посочени в покана за представяне на предложения по линия на „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, Европейския фонд за отбрана или фонда за иновации, и независимо от това дали проектът е получил средства по тези инструменти. Минималните изисквания за качество ще бъдат поставяни с цел откриване на висококачествени проекти. С печата се създава единствена по рода си възможност за използване като основа на приложимите процедури за оценка на високо качество по линия на тези инструменти. Този печат ще бъде използван като знак за качество и ще помага на проектите да привличат публични и частни инвестиции, като удостоверява техния принос за постигането на целите на STER и следователно ръководи участниците на пазара при вземането на съответните инвестиционни решения. Освен това с печата ще се насърчава по-добрият достъп до финансиране от ЕС, по-конкретно като се улесни получаването на кумулативно или комбинирано финансиране от няколко инструмента на Съюза. Така например държавите членки ще могат да предоставят пряко подкрепа от ЕФРР и ЕСФ+ за проекти, удостоени с печата за суверенитет, ако са спазени приложимите правила за държавната помощ.

Комисията работи също така за осигуряване на полезни взаимодействия между правилата на фонда за иновации и правилата за държавната помощ, за да направи процедурата по-рационализирана. Комисията допълнително ще съгласува критериите и рационализира процесите, за да гарантира, че решението за държавна помощ се взема едновременно с решението за финансиране от фонда за иновации, при условие че държавата членка своевременно изпрати пълно уведомление. Такива полезни взаимодействия се разглеждат и за други избрани инструменти на ЕС, включително фонда на ЕСИ.

Комисията също така ще се консултира с държавите членки по предложение за предоставяне на възможност за увеличаване на процентите на предоставяната помощ чрез премия за проектите в обхвата на STER в подпомаганите региони, за да се стимулира допълнително икономическото развитие, като същевременно се запазват целите на политиката на сближаване.

Органите, отговарящи за програмите в обхвата на STEP, следва също да се насърчават да разглеждат за подкрепа стратегически проекти, идентифицирани в съответствие със законодателните актове за промишлеността с нулеви нетни емисии и за суровините от критично значение, попадащи в приложното поле на член 2 от регламента, при условие че са спазени приложимите правила за държавната помощ.

STEP — насоченост към инвестициите

За да постигне успех, STEP следва да се съсредоточи върху малко на брой, но добре подбрани области за инвестиране. С платформата следва да се осигурят и запазят водещите позиции на Европа в технологиите от критично значение, нововъзникващите технологии и свързаното с тях производство в следните области¹⁴: **дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите**. Следователно обхватът на STEP следва да се съсредоточи върху авангардните технологии, за да се ускорят екологичният и цифровият преход, като се подпомагат както производствената страна, така и веригите за създаване на стойност.

Дълбоки и цифрови технологии

Иновациите, и по-специално новата вълна от иновации в областта на дълбоките технологии, са европейският отговор за намаляването на емисиите на парникови газове, по-силното цифровизиране на нашите икономики и гарантирането на доставките и сигурността на храните, енергията и суровините в Европа. Иновациите в областта на дълбоките технологии — плод на последните достижения на научната, технологичната и инженерната мисъл — често съчетават изобретения в сферата на физиката, биологията и цифровите технологии и имат потенциал да доведат до водещи до промени решения в условията на глобални предизвикателства. Тези иновации имат потенциал да се превърнат в двигател за иновациите в цялата икономическа и обществена сфера и по този начин да променят напълно бизнес средата в ЕС.

Европейската програма за иновации вече цели да издигне Европа на гребена на новата вълна от иновации в областта на дълбоките технологии и стартиращите предприятия. Една от нейните основни цели е подобряването на достъпа до финансиране за европейските стартиращи и развиващи се предприятия, например чрез мобилизиране на неизползвани източници на частен капитал и опростяване на правилата за регистриране на фондовите борси.

Със STEP ще се добави ново измерение към ангажимента на ЕС да изпълни тази програма. ЕС ще насочва допълнителното финансиране и също така ще определи ясно посоката на инвестициите. Така ще се осигури допълнителна подкрепа за инвестициите в дълбоките технологии в Европа в полза на икономиките на ЕС и обществото като цяло.

Цифровите технологии имат дълбоко отражение върху конкурентоспособността на икономиката на ЕС като цяло и стимулират ефективността и иновациите. Тяхното усвояване и интегриране в цялата икономика ще бъде изключително важно за общата конкурентоспособност и производителност¹⁵. За да поддържа водещите си позиции в промишлеността, ЕС трябва да поеме главна роля в областта на ключовите цифрови технологии.

¹⁴ Съгласно новата европейска програма за иновации иновациите в областта на дълбоките технологии имат потенциал да се превърнат в двигател за иновациите в цялата икономическа и обществена сфера. В съобщението относно дългосрочната конкурентоспособност на ЕС чистите технологии, биотехнологиите и цифровите технологии са отбелязани като особено важни за бъдещето поради своя висок потенциал за растеж и по-висока производителност на труда.

¹⁵ Съобщение „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“ (COM(2023) 168 final).

Чисти технологии

Конкурентоспособността на ЕС в сектора на чистата енергия е свързана с възможностите за производство и използване на надеждна и достъпна чиста енергия на приемлива цена и за конкуренция на световните пазари на чиста енергия с общата цел да се подпомогне преходът към неутралност по отношение на климата и да се осигурят ползи за икономиката и жителите на ЕС. Днес ЕС е изправен пред предизвикателства от технологично и нетехнологично естество, като високите цени на енергията, прекъсванията на веригите на доставка на суровини от критично значение и недостига на умения. С укрепването на конкурентоспособността на сектора на чистата енергия на ЕС ще се допринесе за засилването на водещите позиции на ЕС в областта на технологиите и ще се оформи една по-устойчива, независима, сигурна и финансово достъпна енергийна система, необходима за справянето с тези предизвикателства. В този контекст със съобщението на Комисията относно промишления план на Зеления пакт бе представен подробен план за подобряване на конкурентоспособността на европейската промишленост с нулеви нетни емисии и за подпомагане на бързия преход към неутралност по отношение на климата. Също така със законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии¹⁶ се създава рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на енергийни технологии с нулеви нетни емисии.

От 2020 г. Европейската комисия публикува годишни доклади за напредъка по отношение на конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия, в които се представят актуалното и прогнозното състояние на различни технологии и решения за чиста и нисковъглеродна енергия. Съгласно доклада за напредъка по отношение на конкурентоспособността от 2022 г.¹⁷, който Комисията публикува в контекста на рамката за управление на Енергийния съюз и действията в областта на климата, „бързото разработване и внедряване на разработени на местна почва технологии за чиста енергия в ЕС е от решаващо значение за разходноефективен, благоприятен за климата и социално справедлив отговор на настоящата енергийна криза“. В доклада също така се потвърждава решаващото значение на увеличаването на публичните и частните инвестиции в научните изследвания и иновациите в областта на чистата енергия и в нейното разгръщане и финансово достъпно внедряване. Регулаторната и финансовата рамка на ЕС тук играят решаваща роля. Заедно с изпълнението на новата европейска програма за иновации, програмите на ЕС за финансиране, засиленото сътрудничество между държавите членки и непрекъснатото наблюдаване на националните научноизследователски и иновационни (НИИ) дейности са от решаващо значение за създаването на въздействаща НИИ екосистема на ЕС и за съкращаването на пътя от научните изследвания и иновациите до пазарната реализация, с което се укрепва конкурентоспособността на ЕС.

Биотехнологии

Биотехнологиите и биопроизводството имат ключово значение за модернизирването на европейската промишленост. Те се използват в най-различни промишлени отрасли, като здравеопазването и фармацевтичните продукти, селското стопанство, материалите и биоикономиката. Извличането на всички ползи от биотехнологиите може да допринесе за икономическия растеж на ЕС и води до създаването на нови работни места, като също така подпомага устойчивото развитие, общественото здраве и опазването околната среда.

¹⁶ Предложение за регламент за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (COM(2023) 161 final).

¹⁷ Доклад за напредъка по отношение на конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия (COM(2022) 643 final).

Пандемията от коронавируса доказва значението на биотехнологиите — производителите на ваксини изиграха основна роля за обръщането на нейния ход. Въпреки че Европа продължава да заема водещи позиции в областта на иновациите в сферата на науките за живота, нейната биотехнологична промишленост остава близо четири пъти по-малка от тази на САЩ както по брой дружества, така и по обем на финансирането на рискови инвестиции¹⁸. Освен това се счита, че финансирането — както на най-ранните етапи, така и по-късно — в Европа е по-ограничено, отколкото в САЩ. Така се ограничават възможностите на дружествата да инвестират в по-мащабни разнообразни разработки и те продължават да разчитат на своите първоначални инвеститори.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в областта на политиката**

Промишленият план на Зеления пакт е пътната карта на ЕС за обезпечаване на конкурентоспособността на европейската промишленост в дългосрочен план и за подпомагане на бързия преход към неутралност по отношение на климата. Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии представлява неговото регулаторно направление. С този акт се цели опростяване и ускоряване на процеса по издаване на разрешения, насърчаване на европейските стратегически проекти и разработване на стандарти за подпомагане на разгръщането на технологиите в целия единен пазар. Той се допълва от законодателния акт за суровините от критично значение¹⁹, за да се гарантира достатъчен достъп до суровините, като редкоземните метали, които са изключително важни за производството на технологии от основно значение за двойния преход. Друг ключов инструмент за подпомагане на конкурентоспособността на европейската промишленост е европейският законодателен акт за интегралните схеми²⁰. С него се цели както засилване на устойчивостта на Европа в областта на полупроводниковите технологии и приложения, така и увеличаване на дела на ЕС от световния пазар на интегрални схеми.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението попада в рамките на цялостните усилия на ЕС да обезпечи екологичната и цифровата трансформация на своята икономика. То допринася за целите на части от пакета „Подготвени за цел 55“²¹, насочени към декарбонизацията на промишлеността на ЕС.

Предложението ще допринесе също така за устойчивостта и отворената стратегическа автономност на ЕС чрез увеличаване на капацитета на ЕС по отношение на технологиите от критично значение, включително ключовите енергийни технологии, което е от решаващо значение за подпомагането на развитието на други сектори на икономиката.

То се опира на съществуващите политики на ЕС, насочени към постигането на същата цел — от сближаването, през инвестициите за възстановяване, до финансирането на научните изследвания и иновациите — а именно подпомагане на европейската икономика и насочване на средства на ЕС към екологичната и цифровата трансформация.

¹⁸ Gong J., Romet-Lemonne J-L., Houser B., Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe, *Nature Reviews Drug Discovery* 22, 2023 г., стр. 438—439.

¹⁹ Предложение за регламент за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение (COM(2023) 160 final).

²⁰ Предложение за регламент за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците (COM(2022) 46 final).

²¹ Съобщение „Подготвени за цел 55“ (COM(2021) 550 final) и съпътстващите го предложения.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С настоящия регламент се преследва общата цел за създаване на правна рамка, с която се подпомага насочването на средства на ЕС към проекти от STEP. Целите на STEP ще бъдат постигнати чрез следните програми:

- Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), създадени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1058²²; Фонда за справедлив преход (ФСП), създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/1056²³; Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/1057²⁴; Регламент (ЕС) 2021/1060 за установяване на общоприложимите разпоредби²⁵.
- Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/241²⁶.
- InvestEU, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2021/523²⁷.
- „Цифрова Европа“, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2021/694²⁸; „Хоризонт Европа“, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2021/695²⁹; Европейския фонд за отбрана, създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/697³⁰, и фонда за иновации, създаден съгласно Директива 2003/87/ЕО³¹.
- STEP ще се изпълнява също в рамките на програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2021/522³², по отношение на целта за подсилване на разработването на биотехнологии в Съюза.

Поради това, предвид изложеното по-горе, член 164, член 173, член 175, параграф 3, член 176, член 177, член 178, член 182, параграф 1 и член 192, параграф 1 са съответните правни основания за изпълнението на настоящия регламент.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати от действащи самостоятелно държави членки, тъй като проблемите са от трансграничен характер и не са ограничени до отделни държави членки или до част от държавите членки. Предложените действия са съсредоточени върху области, в които има видима добавена стойност от действия на равнището на Съюза поради мащаба, бързината и обхвата на необходимите усилия в рамките на единния пазар.

Като се имат предвид предизвикателствата пред ускоряването на внедряването на технологии с нулеви нетни емисии и на цифрови технологии, намесата на равнището на Съюза спомага за координиране на отговорите за посрещане на нуждите на Съюза от

²² ОВ L 224, 24.6.2021 г., стр. 31.

²³ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1.

²⁴ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21.

²⁵ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159.

²⁶ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

²⁷ ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30.

²⁸ ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1.

²⁹ ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1.

³⁰ ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149.

³¹ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

³² ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1.

допълнителни производствени мощности и за предотвратяване на структурните зависимости. Действията на равнището на Съюза несъмнено могат да насърчат европейските участници да използват обща визия и стратегия за изпълнението. Това е от ключово значение за реализирането на икономии от мащаба и от обхвата, както и за създаването на критичната маса, необходима за разширяването на производството на екологични и цифрови технологии в ЕС, като същевременно се ограничават разпокъсването на усилията, задълбочаването на регионалните дисбаланси и саморазрушителната надпревара за субсидии между държавите членки.

- **Пропорционалност**

Предложението е разработено с идеята да помогне за създаването на екосистема за производство чрез мерки за улесняване на инвестициите. Целта е да се подпомогнат конкурентоспособността и капацитетът за иновации на европейската промишленост в по-дългосрочен план чрез осигуряване на производствени възможности, намаляване на риска за инвестициите в стратегически проекти, както и за инвестициите от стартиращи предприятия, развиващи се предприятия и МСП.

Мерките не надхвърлят необходимото за постигането на тези цели. STER не се състои от нова фондова структура, а се опира на съществуващите инструменти на ЕС за финансиране, и предложените допълнителни ресурси са пропорционални на необходимостта да се ускорят инвестициите в рамките на платформата в краткосрочен план.

- **Избор на инструмент**

Регламент е подходящият инструмент, тъй като осигурява пряко приложими правила за подкрепата.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не са проведени конкретни консултации със заинтересованите страни. В тази инициатива са взети предвид консултациите със заинтересованите страни, проведени при подготовката на други свързани инициативи, като законодателния акт за суровините от критично значение, законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии, европейската програма за иновации, пакета „Подготвени за цел 55“, европейския законодателен акт за интегралните схеми и Компаса на цифровото десетилетие. Освен това Европейската комисия поддържа дългогодишни редовни контакти със заинтересованите страни от промишлеността, държавите членки и търговските сдружения, които позволиха да бъде събрана информация във връзка с предложението.

- **Оценка на въздействието**

С настоящото предложение не се създава нов инструмент, а то се изпълнява чрез съществуващи инструменти в рамките на бюджета на ЕС, които се изменят, за да може да се мобилизират по-добре ресурси за инвестиции в технологии от критично значение. За тези съществуващи инструменти, като например фондовете на политиката на сближаване, InvestEU и „Хоризонт Европа“, са направени оценки на въздействието³³.

³³ По-специално ЕФРР и КФ (SWD(2018) 282 final), ЕСФ+ (SWD(2018) 289 final), InvestEU (SWD(2018) 314 final) и „Хоризонт Европа“ (SWD(2018) 307 final).

Освен това предложението се основава на съществуващи предложения, за които е бил извършен анализ на въздействието — например законодателния акт за суровините от критично значение, европейската програма за иновации, пакета „Подготвени за цел 55“, европейския законодателен акт за интегралните схеми и Kompasа на цифровото десетилетие — както и на оценката на нуждите от инвестиции, публикувана на 23 март 2023 г. Този анализ, извършен в рамките на оценки на въздействието или аналитични работни документи на службите³⁴, обхваща най-значителните въздействия на настоящото предложение. Поради това друга оценка на въздействието не е необходима. В обяснителния меморандум е отразена също така предварителната оценка, извършена от Комисията по отношение на подкрепата във вид само на капитал, която ще се предоставя по линия на ЕСИ за неподходящи за банково финансиране МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението не е свързано с пригодността и опростяването на законодателството, но съдържа редица разпоредби за опростяване на изпълнението на съществуващи инструменти на ЕС. Изискванията за докладване са сведени до минимум, за да се намали административната тежест за органите и дружествата в държавите членки, без да се уронват принципите на доброто финансово управление.

- **Основни права**

В член 15 от Хартата се предвижда свобода при избор на професия и право на труд. С подпомагането на конкурентоспособността на европейската промишленост ще се осигури икономически растеж и тя ще продължава да предлага възможности за работа на гражданите и пребиваващите в Съюза.

В член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) се предвижда свобода на стопанската инициатива. С мерките по настоящото предложение се подпомагат създаването на капацитет за иновации и внедряването на технологии за чиста енергия, което може да увеличи свободата на стопанска инициатива в съответствие с правото на Съюза и националните законодателства и практики.

ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението ще доведе до допълнително предварително финансиране, което ще се изплаща по линия на ФСП през 2024 г. и ще се финансира от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване NextGenerationEU. То ще доведе и до допълнително предварително финансиране, което ще се изплаща по линия на ЕФРР, КФ и ЕСФ+ през 2024 г., за суми, програмирани по приоритети, свързани с операции, допринасящи за засилването на целите на STER. Плащанията по допълнителното предварително финансиране за ФСП през 2024 г. ще се финансират само от външни целеви приходи, поради което бюджетни кредити за плащания по NextGenerationEU ще бъдат прехвърлени от 2026 г. за 2024 г. Всички суми ще се предоставят като външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, произтичащи от операциите за вземане на заеми по NextGenerationEU.

Плащанията по допълнителното предварително финансиране за ЕФРР, КФ и ЕСФ+ през 2024 г. ще доведат до прехвърляне на бюджетни кредити за плащания в 2024 г., но

³⁴ Съответно SWD(2023) 161 final, SWD(2022) 187 final, SWD(2020) 176 final, SWD(2022) 147 final, SWD(2021) 247 final и SWD(2023) 68 final.

това ще бъде неутрално по отношение на бюджета през периода 2021—2027 г. Това допълнително предварително финансиране не бе предвидено в проектобюджета. Комисията ще следи сумите, програмирани от държавите членки по приоритетите, свързани с операции, допринасящи за целите на STEP, и ще оцени тяхното въздействие върху нуждите от плащания в контекста на глобалния трансфер през 2024 г. Платената като допълнително предварително финансиране сума се уравнива изцяло в сметките на Комисията не по-късно от приключването на съответните програми, така че общата сума на плащанията, направени по линия на съответните фондове, ще остане непроменена с настоящото предложение. Предложеното изменение не налага промени на годишните тавани в многогодишната финансова рамка за поетите задължения и плащанията по приложение I към Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета и не е свързано с промени на общия размер на нуждите от плащания за програмния период 2021—2027 г.

Що се отнася до „Хоризонт Европа“, с предложението се предвижда увеличаване на финансовия пакет на ЕСИ с общо 2,63 милиарда евро:

- 0,8 милиарда евро се предлага да се преразпределят от ресурсите, разпределени за стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“ за периода 202[x]—2027 г.;
- 0,13 милиарда евро от обратните постъпления от пилотния проект на ЕСИ по линия на „Хоризонт 2020“;
- 1,2 милиарда евро, произтичащи от пълно или частично неизпълнение на научноизследователски проекти, получили подкрепа по линия на „Хоризонт Европа“ и нейните предшественици, се предлага да се предоставят отново, съгласно член 15, параграф 3 от Финансовия регламент, за направлението на ЕСИ от „Хоризонт Европа“; и
- допълнителни бюджетни средства в размер на 0,5 милиарда евро.

В допълнение към това фондът за иновации следва да получи още 5 милиарда евро, Европейският фонд за отбрана — 1,5 милиарда евро, а InvestEU — 3 милиарда евро, което ще доведе до гаранция в размер на 7,5 милиарда евро.

Общото отражение върху бюджета за МФР следователно възлиза на 10 милиарда евро.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване

Комисията ще следи изпълнението на платформата и ще измерва постигането на целите по настоящия регламент целенасочено и пропорционално. Комисията ще гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и резултатите от тях.

За целите на мониторинга на изпълнението на платформата Комисията ще събира данни за разходите, свързани със STEP, от съответните програми. Съответните цели за разходите, свързани с климата, по линия на съответните програми продължават да се прилагат. За целта е необходимо следното:

- Регламент за общоприложимите разпоредби: актуализиране на приложение I към регламента, за да се включат допълнителни области на интервенция;

- Механизъм за възстановяване и устойчивост: маркиране и докладване въз основа на разбивка на очакваните разходи от страна на Комисията в съответствие с член 29, параграф 3 от същия регламент за инвестициите, свързани с целите на STER;
- InvestEU: проследяване на разходите от Комисията.
- Пряко управлявани програми („Хоризонт Европа“, фонд за иновации, Европейски фонд за отбрана, програмата „Цифрова Европа“, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“): проследяване на разходите от Комисията.

За целите на мониторинга и оценката на изпълнението на програмата Комисията ще събира резултатите от показателите за изпълнението, свързани със STER, от съответните програми.

За прилагането на показателите за изпълнението, свързани със STER, са необходими:

- инструменти на политиката на сближаване: изменение на приложенията към регламента за съответния фонд, съдържащи показателите за изпълнението;
- InvestEU: изменение на приложение III към Регламента за InvestEU, съдържащо ключовите показатели за изпълнението и мониторинга;
- Механизъм за възстановяване и устойчивост: разчита се на съществуващата рамка за докладване;
- пряко управлявани програми („Хоризонт Европа“, фонд за иновации, Европейски фонд за отбрана, програма „Цифрова Европа“, програма „ЕС в подкрепа на здравето“): информацията ще се събира от Комисията.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В глава 1 от настоящия регламент (членове 1—8) се определят общоприложимите разпоредби, необходими за създаването на STER, а в глава 2 се съдържат измененията на другите съответни законодателни актове на ЕС (членове 9—19).

Предмет и цели на платформата (членове 1 и 2)

В член 1 се обяснява предметът на регламента, а в член 2 се определят целите и обхватът на инструмента. Съгласно член 2 STER има двойка цел: i) подпомагане на разработването или производството в Съюза на технологии от критично значение или защита и укрепване на техните вериги за създаване на стойност; и ii) намаляване на недостига на работна ръка и умения в тези стратегически сектори. В член 2 също така се определят областите на тези технологии от критично значение, а именно дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите. В тази разпоредба допълнително се посочва, че една технология се счита за технология от критично значение за целите на платформата, ако отговаря на следните условия: i) внася на единния пазар иновативен елемент със значителен икономически потенциал; или ii) допринася за намаляването или предотвратяването на стратегическите зависимости на Съюза. Пояснява се също, че когато важен проект от общоевропейски интерес, одобрен съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, е свързан с някоя от технологичните области по член 2, параграф 1, буква а), съответните технологии следва да се считат за технологии от критично значение. В член 2 се предоставят и допълнителни насоки за значението на понятието „верига за създаване на стойност“.

Финансова подкрепа (член 3)

С тази разпоредба се определя допълнителното финансиране от ЕС, което ще се използва за увеличаване на капацитета на няколко инструмента, а именно InvestEU, „Хоризонт Европа“, Европейския фонд за отбрана и фонда за иновации.

Печат за суверенитет и кумулативно финансиране (член 4)

С член 4 се създава печат за суверенитет, който представлява нов знак, предназначен да помага на организаторите на проектите да привличат публични и частни инвестиции, като удостоверява приноса на проектите за постигането на целите на STEP. Печатът за суверенитет ще се присъжда по линия на пряко управлявани програми, а именно „Хоризонт Европа“, фонда за иновации, програмата „Цифрова Европа“, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ и Европейския фонд за отбрана. Печатът следва логиката на съществуващия печат за високи постижения, който е знак за качество за допустими проекти, които не е било възможно да бъдат финансирани поради липса на бюджет. За разлика от печата за високи постижения, печатът за суверенитет се определя само във връзка с целите, преследвани от проектите, на които е присъден, независимо от това дали проектът е получил финансиране от ЕС. Достатъчно е проектът да е бил успешно оценен по линия на „Хоризонт Европа“, фонда за иновации, програмата „Цифрова Европа“, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ или Европейския фонд за отбрана. Това е начин за популяризиране на факта, че частично финансирани проекти могат да получат и кумулативно или комбинирано финансиране с друг инструмент на Съюза (член 4, параграф 1, буква б). Освен това печатът за суверенитет ще се прилага и за случаите, когато един проект не е успял да получи средства от ЕС по линия на една програма, за да се помогне да получи подкрепа по линия на друга програма (член 4, параграф 1, буква а).

В тази разпоредба се посочва също, че проекти, удостоени с печат за суверенитет, следва да се третират с приоритет от държавите членки, когато те предлагат своите планове за възстановяване и устойчивост и когато решават кои инвестиционни проекти да бъдат финансирани от техния дял от Модернизационния фонд. Що се отнася до програмата InvestEU (вж. също член 15), печатът за суверенитет следва да се взема предвид от Комисията в контекста на процедурата, предвидена в член 19 от устава на ЕИБ, и на проверката на съответствието, посочена в член 23 от Регламент (ЕС) 2021/523. В допълнение към това от партньорите по изпълнението следва да се изисква да разглеждат проектите, удостоени с печата за суверенитет, в случай че те попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност. За политиката на сближаване се предлага управляващите органи да могат да предоставят пряко подкрепа по линия на ЕФРР или ЕСФ+ за дейности, удостоени с печат за суверенитет, при условие че са спазени приложимите правила за държавната помощ (вж. член 13).

Стратегическите проекти, идентифицирани в съответствие със законодателните актове за промишленост с нулеви нетни емисии и за суровините от критично значение, попадащи в приложното поле на член 2 от регламента, могат да ползват кумулативно финансиране по линия на съответните програми.

Мониторинг и изпълнение (член 5)

В член 5 се определя как Комисията ще извършва мониторинг на изпълнението на STEP, резултатите и напредъка към постигането на целите на платформата.

Портал „Суверенитет“ (член 6)

В член 6 се определя задължението на Комисията да създаде нов публично достъпен уебсайт (портала „Суверенитет“), който да бъде в помощ на дружествата и организаторите на проекти, търсещи средства за инвестиции от STEP. За тази цел порталът трябва да съдържа по-специално следната информация: текущите и предстоящите покани за представяне на предложения, свързани с целите на STEP (член 6, параграф 1, буква а), и данни за връзка с националните компетентни органи, определени за основно звено за контакт за изпълнението на STEP на национално равнище (член 6, параграф 1, буква г). Освен това порталът следва да информира за проектите, удостоени със знак „печат за суверенитет“, за да се забелязват от потенциалните инвеститори (член 6, параграф 1, буква б), както и за стратегическите проекти, идентифицирани в съответствие със законодателните актове за промишленост с нулеви нетни емисии и за суровините от критично значение (член 6, параграф 1, буква в). Порталът следва също така да представя информацията за изпълнението на платформата (член 6, параграф 2). В член 6, параграф 4 се изисква от държавите членки да определят един национален компетентен орган, който да действа като основно звено за контакт по тези приоритети, с цел да се гарантира последователното прилагане на STEP в целия Съюз и да се улесни комбинирането на наличното финансиране за проекти от платформата, по-конкретно по линия на пряко управляваните и на споделено управляваните програми.

Годишен доклад и оценка (членове 7 и 8).

В член 7 се определя задължението на Комисията да представя годишен доклад на Европейския парламент и на Съвета за постигнатия напредък по изпълнението на целите на STEP.

В член 8 се определят правилата за оценяването на платформата. Комисията има задължението да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка до 31 декември 2025 г.

Изменения на Директива 2003/87/ЕО (Директива за СТЕ на ЕС) (член 9)

С член 9 се изменя Директивата за СТЕ на ЕС, за да се посочи размерът на допълнителните средства, които ще бъдат предоставени по линия на фонда за иновации за проекти, имащи за цел да подпомогнат разработването или производството на чисти технологии в Съюза. Тази допълнителна подкрепа се предоставя само на държавите членки със среден БВП на глава от населението под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1058 — Регламента относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (член 10), на Регламента относно Фонда за справедлив преход (член 11) и на Регламент (ЕС) 2021/1057 — Регламента за създаване на Европейския социален фонд плюс (член 12)

С член 10 се изменя Регламентът относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и относно Кохезионния фонд (КФ), за да се създадат нови специфични цели по цел на политиката 1 (по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ) и цел на политиката 2 (по-зелена, нисковъглеродна и

устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност). Предоставя се също така възможност за подпомагане на производствени инвестиции в предприятия, които не са МСП, в по-слабо развитите региони и регионите в преход, а също и в по-развитите региони в държавите членки, чийто среден БВП на глава от населението е под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г.

С член 11 се изменя Регламентът относно Фонда за справедлив преход (ФСП), за да се посочи, че такава програма може да предоставя подкрепа за инвестиции, свързани с целите на STEP.

Освен това, с цел ускоряване на инвестициите и осигуряване на необходимата ликвидност, ще се предостави 30 % извънредно предварително финансиране за 2024 г. Посочва се също така, че държавите членки следва да могат да прилагат увеличена ставка на финансиране от ЕС в размер до 100 %. Това се отразява за трите горепосочени регламента, като се включват едни и същи разпоредби в членове 10, 11 и 12.

Приложения I и II към Регламента относно ЕФРР и КФ се изменят, за да се включат показателите, свързани с новите цели на STEP.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1060 — Регламента за установяване на общоприложимите разпоредби за, наред с други, ЕФРР, КФ, ФСП и ЕСФ+ (член 13)

Този регламент също се изменя, за да се даде възможност проектите, удостоени с печат за суверенитет, да се ползват от по-добър достъп до финансиране от ЕС, а именно чрез улесняване на получаването на кумулативно или комбинирано финансиране от няколко инструмента на Съюза. За тази цел управляващите органи ще могат да предоставят пряко подкрепа от ЕФРР или ЕСФ+ за дейности, получили печат за суверенитет. Посочва се също така, че държавите членки следва да могат да прилагат увеличена ставка на финансиране от ЕС в размер до 100 %.

Член 49 от POP се изменя, за да се гарантира, че управляващите органи ще идентифицират и предоставят на Комисията планираните покани за представяне на предложения, свързани с целите на STEP, за да бъдат публикувани в портала „Суверенитет“, както и със специална вторична тема за ЕСФ+.

В изменението на приложение I към POP се включват допълнителни области на интервенция, които ще дадат възможност да се проследяват разходите, свързани с новите цели на платформата.

Изменения на Регламент (ЕС) № 1303/2013 (член 14) и Регламент (ЕС) № 223/2014 (член 15)

С това изменение се осигурява допълнителна гъвкавост за държавите членки, за да могат да изпълняват програмите от политиката на сближаване за периода 2014—2020 г., ЕФМДР и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ). Регулаторната рамка за изпълнението на програмите за периода 2014—2020 г. вече бе адаптирана, за да се осигурят на държавите членки и регионите допълнителна гъвкавост по отношение на правилата за изпълнение и по-голяма ликвидност за справяне с последиците от пандемията

от COVID-19 и агресивната война срещу Украйна³⁵. За пълноценното използване и изпълнение на тези мерки, въведени в края на програмния период, са необходими достатъчно време и административни ресурси. Това е свързано с необходимостта държавите членки да съсредоточат административните ресурси върху преразглеждането на оперативните програми с оглед на STER.

Затова срокът за подаване на заявлението за окончателно плащане следва да се удължи с 12 месеца. Освен това срокът за подаване на документите за приключването също следва да се удължи с 12 месеца, за да може да се извършат необходимият контрол и одити за правилно приключване на програмите за програмния период 2014—2020 г. За да се осигурят добро изпълнение на бюджета на ЕС и спазване на таваните на плащанията, плащанията, които трябва да се извършат през 2025 г., следва да се ограничат до 1 % от бюджетните кредити от ресурсите по многогодишната финансова рамка за всяка програма. Следва да се поясни, че дължимите суми, надхвърлящи тавана от 1 % от бюджетните кредити за програмите за всеки фонд за 2025 г., няма да се изплащат нито през 2025 г., нито през следващите години, а ще се използват само за уравниване на предварителното финансиране. Неусвоените суми ще бъдат отменени в съответствие с общите правила за отмяна при приключването.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/523 за създаване на програмата InvestEU (член 16)

С тази разпоредба се създава нова област на политиката (пети компонент) с цел осигуряване на подкрепа за инвестиции от STER по линия на InvestEU и се предвижда допълнителната сума от [...] милиарда евро, предложена в контекста на преразглеждането на МФР, като се изменят размерите на гаранцията от ЕС за целите на STER. Правят се изменения и за да се отрази измерението на печата за суверенитет в InvestEU, обяснено в член 4.

Предлагат се също допълнителна гъвкавост и пояснения за по-успешното преследване на целите на тази инициатива. По отношение на комбинирането на портфейлите се посочва, че когато подкрепа от финансовите инструменти по член 7, параграф 1 се комбинира във финансов продукт в подчинена позиция спрямо гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент и/или гаранцията от ЕС, създадена с Регламент (ЕС) 2015/1017, загубите, приходите и възстановените средства, както и евентуалните събрани средства могат също да се разпределят непропорционално. С това изменение се цели улесняване на полезните взаимодействия между InvestEU и други програми на Съюза, като се увеличава гъвкавостта при разработването на операции за смесено финансиране.

За да се улесни усвояването на раздела „Държави членки“, се предлага малко удължаване на срока за сключване на гаранционно споразумение от девет на дванадесет месеца от датата на сключване на споразумението за финансовия принос. Правилата за членство в инвестиционния комитет също се изменят, за да се уточни, че непостоянен член може да бъде назначен в максимум два състава, за да се осигури процес на подбор, който позволява бързо да се учреди инвестиционният комитет за новия пети компонент.

³⁵ С предоставянето на допълнителни ресурси по линия на REACT-EU, произтичащи от NextGenerationEU, се увеличи наличното финансиране за 2021 и 2022 г. (без задължително национално съфинансиране), за да се осигури на държавите членки бърза помощ за стимулиране на справянето с последиците от кризата и устойчивото възстановяване. Други мерки включват също така пакета „Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE)“ и инициативата „Подпомагане за финансово достъпна енергия (SAFE)“.

Приложение III към Регламента за InvestEU се изменя, за да се включат показателите, свързани с новия компонент за STER.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/695 за създаване на „Хоризонт Европа“ (член 17)

С тази разпоредба се цели осигуряване на допълнителна гъвкавост и финансиране за инструмента „Ускорител“ на ЕСИ. С инструмента „Ускорител“ по линия на „Хоризонт Европа“ следва да може да се предоставя подкрепа във вид само на капитал на неподходящи за банково финансиране МСП, включително стартиращи предприятия, и на неподходящи за банково финансиране малки дружества със средна пазарна капитализация, осъществяващи иновации в сферата на технологиите, подкрепяни от STER. Освен това неувоените средства, заделени за пилотния проект на ЕСИ по линия на „Хоризонт 2020“, следва да се предоставят за целите на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ по линия на „Хоризонт Европа“.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/697 за създаване на Европейски фонд за отбрана (член 18)

С член 18 се изменя Регламентът за Европейския фонд за отбрана, за да се посочи размерът на допълнителните средства за предоставяне по линия на Европейския фонд за отбрана.

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизма за възстановяване и устойчивост (член 19)

Този регламент се изменя, за да се увеличи таванът за размера на прогнозните разходи за плановете за възстановяване и устойчивост, които държавите членки могат да използват за раздела „Държави членки“ на InvestEU. В допълнение към приложимия таван от 4 % от отпуснатите средства по плана за възстановяване и устойчивост държавите членки могат да решат да заделят още 6 % за подкрепа на инвестициите от STER, като така се стига до общо 10 %. Член 29 се изменя, за да се гарантира, че държавите членки ще идентифицират и предоставят на Комисията планираните покани за представяне на предложения, свързани с целите на платформата, за да бъдат публикувани в портала „Суверенитет“.

Влизане в сила и прилагане (член 20)

Предлага се настоящият регламент, който се прилага пряко във всички държави членки, да влезе в сила в деня след деня на публикуването му.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 164, член 173, член 175, трета алинея, член 176, член 177, член 178, член 182, параграф 1 и член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³⁶,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите³⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) През последните години ЕС води курс на засилване на конкурентоспособността и устойчивостта на европейската икономика чрез екологичната и цифровата трансформация. Екологичният и цифровият преход, залегнали в Европейския зелен пакт³⁸ и „Цифровото десетилетие“³⁹, дават тласък на растежа и модернизиранието на икономиката на ЕС, разкриват нови възможности за стопанска инициатива и спомагат за постигането на конкурентно предимство на световните пазари. С Европейския зелен пакт се определя пътната карта за осигуряването на неутралност по отношение на климата и устойчивост на икономиката на Съюза по справедлив и приобщаващ начин и за справяне с предизвикателствата, свързани с климата и околната среда. Освен това с политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. се определя ясна насока за цифровата трансформация на Съюза и за постигането на целите в областта на цифровите технологии на равнището на Съюза до 2030 г., по-конкретно по отношение на цифровите умения, цифровите инфраструктури и цифровата трансформация на предприятията и публичните услуги.

³⁶ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³⁸ Съобщение „Европейският зелен пакт“ (COM(2019) 640 final). Вж. също резолюцията на Европейския парламент от 15 януари 2020 г. и заключенията на Европейския съвет от 11 декември 2020 г.

³⁹ Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4).

- (2) Промислеността на ЕС е доказала своята присъща устойчивост, но днес е изправена пред предизвикателства. Високата инфлация, недостигът на работна ръка, прекъсванията на веригите на доставка след COVID, растящите лихвени проценти и скоковете на цените на енергията и суровините затрудняват конкурентоспособността на промислеността на ЕС. Към това се прибавя силната, но невинаги лоялна конкуренция на фрагментирания световен пазар. ЕС вече е представил няколко инициативи за подкрепа на своята промисленост, като например промишления план на Зеления пакт⁴⁰, законодателния акт за суровините от критично значение⁴¹, законодателния акт за промисленост с нулеви нетни емисии⁴², новата Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход⁴³ и REPowerEU⁴⁴. Въпреки че с тези решения се осигурява бърза и целенасочена подкрепа, ЕС има нужда от по-структурен отговор на нуждите от инвестиции на своите отрасли, гарантиращ сближаването и еднаквите условия на конкуренция на единния пазар и намаляващ стратегическите зависимости на ЕС.
- (3) Усвояването и разгръщането на дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите в Съюза ще бъде от съществено значение за използването на възможностите и постигането на целите на екологичния и цифровия преход, с което ще се насърчат конкурентоспособността и устойчивостта на европейската промисленост. Поради това са необходими незабавни действия за подпомагане на разработването или производството на такива технологии в Съюза, като се защитават и укрепват техните вериги за създаване на стойност и съответно се намаляват стратегическите зависимости на Съюза и се решават съществуващите проблеми с недостига на работна ръка и умения в тези сектори чрез обучения, чиракуване и създаване на привлекателни, качествени работни места, достъпни за всички.
- (4) Необходима е подкрепа за технологиите от критично значение в следните области: дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите (включително съответните вериги за създаване на стойност при суровините от критично значение), по-специално проектите, дружествата и секторите от критично значение за конкурентоспособността, устойчивостта и веригите за създаване на стойност на ЕС. Например към дълбоките и цифровите технологии следва да се включат микроелектрониката, високопроизводителните изчислителни мощности, квантовите технологии (т.е. изчисленията, комуникациите и датчиците), облачните и периферните изчисления, изкуственият интелект, технологиите за киберсигурност, роботиката, 5G, последните достижения в областта на свързаността и на виртуалната реалност, включително свързаните с дълбоките и цифровите технологии дейности за разработване на отбранителни и авиокосмически приложения. Чистите технологии следва да включват, наред с друго, енергията от възобновяеми източници; съхранението на електроенергия и топлина; термопомпите; електроразпределителната мрежа; възобновяемите горива от небиологичен

⁴⁰ Съобщение „Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ (COM(2023) 62 final).

⁴¹ COM(2023) 160 final.

⁴² COM(2023) 161 final.

⁴³ Съобщение „Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход“ (ОВ С 101, 17.3.2023 г., стр. 3).

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2023/435 във връзка с REPowerEU (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

произход; устойчивите алтернативни горива; електролизьорите и горивните клетки; улавянето, използването и съхранението на въглероден диоксид; енергийната ефективност; водорода и свързаната с него инфраструктура; интелигентните енергийни решения; технологиите от жизненоважно значение за устойчивостта, като пречистването и обезсоляването на вода; последните достижения в областта на материалите, като например наноматериалите, композитните материали и бъдещите материали за чисто строителство, и технологиите за устойчив добив и преработка на суровини от критично значение. Следва да се счита, че биотехнологиите включват технологии като биомолекулите и техните приложения, фармацевтичните продукти и медицинските технологии от жизненоважно значение за здравната сигурност, биотехнологиите за земеделските култури и промишлените биотехнологии, като например за обезвреждането на отпадъците, и биопроизводството. Комисията може да издава насоки, доуточняващи обхвата на технологиите в тези три области, считани за технологии от критично значение съгласно настоящия регламент, за да допринесе за общо тълкуване на това кои проекти, дружества и сектори ще получават подкрепа по линия на съответните програми, предвид общата стратегическа цел. Освен това технологиите във всяка от тези три области, които са предмет на важен проект от общоевропейски интерес, одобрен от Комисията съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, следва да се считат за технологии от критично значение и отделните проекти в обхвата на такъв важен проект от общоевропейски интерес следва да се допускат за финансиране в съответствие с правилата на съответните програми, доколкото установеният недостиг на финансиране и допустимите разходи все още не са изцяло покрити.

- (5) Производственият капацитет за ключови технологии в Съюза не може да се подсили без сериозен ресурс от квалифицирана работна сила. Недостигът на работна ръка и умения обаче се задълбочава във всички сектори, включително в считаните за ключови за екологичния и цифровия преход, и застрашава възхода на ключовите технологии, включително в контекста на демографските промени. Поради това е необходимо да се стимулира включването на повече хора в пазара на труда от значение за стратегическите сектори, по-специално чрез създаване на работни места и възможности за чиракуване за младите лица в неравностойно положение, и по-специално младите хора, незаети с работа, учене или обучение. С тази подкрепа ще се допълнят редица други действия за задоволяване на произтичащите от прехода потребности от умения, очертани в програмата за умения на ЕС⁴⁵.
- (6) Мащабът на инвестициите, които са необходими за прехода, налага пълна мобилизация на финансирането, предлагано по линия на съществуващите програми и фондове на ЕС, включително предоставящите бюджетна гаранция за операции по финансиране и инвестиране и за реализация на финансови инструменти и операции за смесено финансиране. Такова финансиране следва да се предоставя по-гъвкаво, за да се осигури навременна и целенасочена подкрепа за технологиите от критично значение в стратегическите сектори. Поради това с платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) следва да се даде структурен отговор на нуждите от инвестиции в Съюза, подобряващ

⁴⁵ Съобщение „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020) 274 final).

насочването на съществуващите фондове на ЕС към инвестиции от критично значение в подкрепа на разработването или производството на технологии от критично значение, запазващ еднаквите условия на конкуренция на единния пазар, като по този начин се гарантира сближаването и се цели постигане на географски балансирано разпределение на проектите, финансирани в рамките на STEP в съответствие със съответните мандати на програмите.

- (7) В STEP следва да се идентифицират ресурсите, които следва да бъдат използвани в рамките на съществуващите програми и фондове на Съюза — InvestEU, „Хоризонт Европа“, Европейския фонд за отбрана и фонда за иновации. Това следва да бъде придружено от осигуряване на допълнително финансиране в размер на 10 милиарда евро. От тях 5 милиарда евро следва да се използват за увеличаване на финансовата обезпеченост на фонда за иновации⁴⁶, а 3 милиарда евро — за увеличаване на общия размер на гаранцията от ЕС, предоставена за раздела „ЕС“ съгласно Регламента за InvestEU, до 7,5 милиарда евро⁴⁷, като се вземе предвид съответният процент на провизиране. 0,5 милиарда евро следва да се предоставят за увеличаване на финансовия пакет съгласно Регламента за „Хоризонт Европа“⁴⁸, който следва да се измени по съответния начин, а 1,5 милиарда евро — за Европейския фонд за отбрана⁴⁹.
- (8) Печат за суверенитет следва да се присъжда на проекти, допринасящи за целите на STEP, при условие че проектът е бил оценен и отговаря на минималните изисквания за качество, по-специално критериите за допустимост, за отстраняване и за отпускане на средства, посочени в покана за представяне на предложения по линия на „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“⁵⁰, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“⁵¹, Европейския фонд за отбрана или фонда за иновации, и независимо от това дали проектът е получил финансиране по тези инструменти. Минималните изисквания за качество ще бъдат поставяни с цел идентифициране на висококачествени проекти. Този печат следва да се използва като знак за качество, за да помага на проектите да привличат публични и частни инвестиции с това, че удостоверява техния принос за постигане на целите на STEP. Освен това с печата ще се насърчава по-добрият достъп до финансиране от ЕС, по-конкретно като улеснява получаването на кумулативно или комбинирано финансиране от няколко инструмента на Съюза.
- (9) За целта следва да бъде възможно да се разчита на оценки, направени за целите на други програми на Съюза в съответствие с членове 126 и 127 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046⁵², за да се намали административната тежест за бенефициерите на средства от Съюза и да се насърчат инвестициите в приоритетни технологии. При условие че спазват разпоредбите на Регламента за

⁴⁶ Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

⁴⁷ Регламент (ЕС) 2021/523 за създаване на програмата InvestEU (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

⁴⁸ Регламент (ЕС) 2021/695 за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

⁴⁹ Регламент (ЕС) 2021/697 за създаване на Европейски фонд за отбрана (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149).

⁵⁰ Регламент (ЕС) 2021/694 за създаване на програмата „Цифрова Европа“ (ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1).

⁵¹ Регламент (ЕС) 2021/522 за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1).

⁵² Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

МВУ⁵³, държавите членки следва да предвидят включването на действия, удостоени с печата за суверенитет, когато изготвят и предлагат своите планове за възстановяване и устойчивост и когато решават кои инвестиционни проекти да бъдат финансирани от техния дял от Модернизационния фонд. Печатът за суверенитет следва също така да се взема предвид от Комисията в контекста на процедурата, предвидена в член 19 от устава на ЕИБ, и на проверката на съответствието, посочена в член 23 от Регламента за InvestEU. В допълнение към това от партньорите по изпълнението следва да се изисква да разглеждат проектите, удостоени с печата за суверенитет, в случай че те попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност в съответствие с член 26, параграф 5 от същия регламент. Органите, отговарящи за програмите в обхвата на STEP, следва също така да се насърчават да разглеждат за подкрепа стратегически проекти, идентифицирани в съответствие със законодателните актове за промишленост с нулеви нетни емисии и за суровините от критично значение, които попадат в приложното поле на член 2 от регламента и за които могат да се прилагат правила за кумулативно финансиране.

- (10) Нов публично достъпен уебсайт (порталът за „Суверенитет“) следва да бъде създаден от Комисията, за да предоставя информация за предлаганата подкрепа за дружествата и организаторите на проекти, търсещи средства за инвестиции от STEP. За целта там трябва да се показват по достъпен и удобен начин възможностите за финансиране на инвестиции от STEP със средства от бюджета на ЕС. Това следва да включва информация както за пряко управляваните програми, като „Хоризонт Европа“, програмата „Цифрова Европа“, програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ и фонда за иновации, така и за други програми, като InvestEU, МВУ и фондовете по политиката на сближаване. Освен това порталът „Суверенитет“ следва да осигури по-голяма видимост за инвестиции от STEP по отношение на инвеститорите, тъй като в него ще се посочват проектите, удостоени с печат за суверенитет. В портала следва също така да бъдат посочени националните компетентни органи, действащи като звена за контакт за изпълнението на STEP на национално равнище.
- (11) Въпреки че STEP разчита на препрограмирането и увеличаването на капацитета на съществуващи програми за подкрепа на стратегическите инвестиции, тя е също важен елемент за проверка на осъществимостта и за подготвяне на нови интервенции като стъпка към създаването на Европейски фонд за суверенитет. През 2025 г. ще се направи оценка на значимостта на предприетите действия, която ще послужи като основа за оценка на необходимостта от разширяване на подкрепата към стратегическите сектори.
- (12) Директива 2003/87/ЕО⁵⁴ следва да бъде изменена, за да се даде възможност за допълнително финансиране с финансов пакет за периода 2024—2027 г. в размер на 5 милиарда евро. Фондът за иновации осигурява подкрепа за инвестиции в иновативни нисковъглеродни технологии — тази сфера на действие ще бъде включена в обхвата на STEP. С увеличаването на обема на фонда за иновации съответно следва да се даде възможност за предоставяне на финансиране, отговарящо на целта за подкрепа на разработването или производството на

⁵³ Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

⁵⁴ Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

чисти технологии от критично значение в Съюза. В съответствие с целите за гарантиране на сближаването и насърчаване на единния пазар и за да се подпомогнат екологичният преход и разработването на чисти технологии в целия Съюз, допълнителният финансов пакет следва да се предостави чрез покани за представяне на предложения, в които могат да участват субекти от държавите членки със среден БВП на глава от населението под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г.

- (13) С цел разширяване на възможностите за подкрепа на инвестиции, насочени към укрепване на развитието на промишлеността и веригите за създаване на стойност в стратегическите сектори, обхватът на подкрепата от ЕФРР следва да се разшири, като се предвидят нови специфични цели по ЕФРР, без да се засягат правилата за допустимостта на разходите и за разходите, свързани с климата, посочени в Регламент (ЕС) 2021/1060⁵⁵ и Регламент (ЕС) 2021/1058⁵⁶. В стратегическите сектори следва също така да бъде възможно да се подкрепят производствени инвестиции в предприятия, които не са МСП, което може да окаже значителен принос за развитието както на по-слабо развитите региони и регионите в преход, така и на по-развитите региони на държавите членки с БВП на глава от населението под средния за ЕС. Управляващите органи се насърчават да стимулират сътрудничеството между големи предприятия и местни МСП, вериги на доставка и екосистеми за иновации и технологии. Това ще позволи да се подобри цялостната способност на Европа да засилва позициите си в тези сектори чрез предоставяне на достъп на всички държави членки до такива инвестиции, благодарение на което ще се противодейства на риска от задълбочаване на различията.
- (14) Обхватът на подкрепата от ФСП, посочен в Регламент (ЕС) 2021/1056⁵⁷, следва също да бъде разширен, за да обхваща инвестициите в чисти технологии, допринасящи за целите на СТЕР, извършвани от големи предприятия, при условие че са съвместими с очаквания принос за прехода към неутралност по отношение на климата, определен в териториалните планове за справедлив преход. При предоставянето на подкрепа за такива инвестиции не следва да се изисква преразглеждане на териториалния план за справедлив преход, когато такова преразглеждане ще бъде свързано единствено с анализа на пропуските, оправдаващ инвестициите от гледна точка на създаването на работни места.
- (15) ЕСФ⁺⁵⁸ — основният фонд на ЕС за инвестиции в хората — има ключов принос за насърчаването на развиването на умения. За да се улесни използването на този фонд за целите на СТЕР, следва да бъде възможно ЕСФ⁺ да се използва за покриване на инвестициите, целящи постигане на квалифицирана и устойчива работна сила, подготвена за бъдещия свят на труда.

⁵⁵ Регламент (ЕС) 2021/1060 за установяване на общоприложимите разпоредби (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

⁵⁶ Регламент (ЕС) 2021/1058 относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (ОВ L 224, 24.6.2021 г., стр. 31).

⁵⁷ Регламент (ЕС) 2021/1056 за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).

⁵⁸ Регламент (ЕС) 2021/1057 за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

- (16) За да се ускорят инвестициите и да се осигури незабавна ликвидност за инвестиции, допринасящи за целите на STER, по линия на ЕФРР, ЕСФ+⁵⁹ и ФСП, следва да се осигури допълнителна сума за извънредно предварително финансиране под формата на еднократно плащане за приоритетите, насочени към инвестиции, допринасящи за целите на STER. Допълнителното предварително финансиране следва да се прилага за цялата предоставена за ФСП сума, предвид необходимостта от ускоряване на нейното изпълнение и силното обвързване на ФСП с подкрепата за държавите членки по отношение на целите на STER. Правилата, които се прилагат за тези суми извънредно предварително финансиране, следва да бъдат съгласувани с правилата за предварителното финансиране, определени в Регламент (ЕС) 2021/1060. Освен това, за да се стимулира допълнително усвояването на тези инвестиции и да се гарантира по-бързо изпълнение, следва да се предостави възможност за увеличаване на ставката на финансиране от ЕС до 100 % за приоритетите на STER. При изпълнението на новите цели на STER управляващите органи се насърчават да прилагат определени социални критерии или да подпомагат постигането на положителни социални резултати, като например създаване на възможности за чиракуване и на работни места за младите хора в неравностойно положение, и по-специално младите хора, незаети с работа, учене или обучение, като прилагат социалните критерии за избор на изпълнител, посочени в директивите за възлагането на обществени поръчки, когато даден проект се изпълнява от орган, подлежащ на разпоредбите за възлагане на обществени поръчки, и изплащат съответните колективно договорени заплати.
- (17) Регламентът за общоприложимите разпоредби⁶⁰ следва да се измени, за да се даде възможност проектите, удостоени с печат за суверенитет, да получат подобър достъп до финансиране от ЕС, по-конкретно като се улесни получаването на кумулативно или комбинирано финансиране от няколко инструмента на Съюза. За тази цел следва да бъде възможно управляващите органи да предоставят пряко подкрепа по линия на ЕФРР или ЕСФ+ за дейности, удостоени с печат за суверенитет.
- (18) Регулаторната рамка за изпълнението на програмите за периода 2014—2020 г. бе адаптирана през последните години, за да се осигурят на държавите членки и регионите допълнителна гъвкавост по отношение на правилата за изпълнение и по-голяма ликвидност за справяне с последиците от пандемията от COVID-19 и агресивната война срещу Украйна. За пълноценното използване и изпълнение на тези мерки, въведени в края на програмния период, са необходими достатъчно време и административни ресурси, включително в момент, в който държавите членки ще съсредоточат ресурсите си върху преразглеждането на оперативните програми за периода 2021—2027 г. във връзка с целите на STER. За да се облекчи административната тежест за програмните органи и да се предотврати евентуалната загуба на средства при приключването по чисто административни причини, сроковете за административно приключване на програмите за периода 2014—2020 г. следва да се удължат в Регламент (ЕС) № 1303/2013⁶¹ и

⁵⁹ Регламент (ЕС) 2021/1057 за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

⁶⁰ Регламент (ЕС) 2021/1060 за установяване на общоприложимите разпоредби (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

⁶¹ Регламент (ЕС) № 1303/2013 за определяне на общоприложими разпоредби (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

Регламент (ЕС) № 223/2014⁶². По-конкретно срокът за подаване на заявлението за окончателно плащане следва да се удължи с 12 месеца. Освен това срокът за подаване на документите за приключването също следва да се удължи с 12 месеца. В контекста на това изменение е целесъобразно да се поясни, че храните и материалите, закупени до края на срока на допустимост (края на 2023 г.), могат да продължат да се разпределят след тази дата. За да се осигурят добро изпълнение на бюджета на ЕС и спазване на таваните на плащанията, плащанията, които трябва да се извършат през 2025 г., следва да се ограничат до 1 % от бюджетните кредити от ресурсите по многогодишната финансова рамка за всяка програма. Дължимите суми, надхвърлящи тавана от 1 % от бюджетните кредити за програмите за всеки фонд за 2025 г., няма да се изплащат нито през 2025 г., нито през следващите години, а ще се използват само за уравниване на предварителното финансиране. Неусвоените суми ще бъдат отменени в съответствие с общите правила за отмяна при приключването.

- (19) InvestEU е водещата програма на ЕС за засилване на инвестициите, особено екологичния и цифровия преход, чрез предоставяне на финансиране, основано на търсенето — включително чрез механизми за смесено финансиране — и техническа помощ. Този подход допринася за привличането на допълнителен публичен и частен капитал. Предвид силното търсене на гаранцията от InvestEU на пазара, разделът „ЕС“ на InvestEU следва да се подсили, за да съответства на целите на STER. Така, наред с другото, ще се увеличи съществуващата по линия на InvestEU възможност да се инвестира в проекти, представляващи част от важен проект от общоевропейски интерес, в рамките на набелязаните сектори на технологии от критично значение. В допълнение към това държавите членки се насърчават да правят вноски в раздела „Държави членки“ на InvestEU, за да се подкрепят финансови продукти, съгласувани с целите на STER, без да се засягат приложимите правила за държавната помощ. Следва да бъде възможно държавите членки да включват като мярка в своите планове за възстановяване и устойчивост парична вноска за раздела „Държави членки“ на InvestEU в подкрепа на целите на STER. Тази допълнителна вноска в подкрепа на целите на STER може да достигне до 6 % от общия размер на отпуснатите финансови средства по плана за възстановяване и устойчивост, заделени за раздел „Държави членки“ на InvestEU. Следва да бъдат въведени и допълнителна гъвкавост и пояснения, за да се преследват по-добре целите на STER.
- (20) „Хоризонт Европа“ е ключовата програма на ЕС за финансиране на научни изследвания и иновации, а Европейският съвет по иновациите (ЕСИ) към нея осигурява подкрепа за иновации с потенциален авангарден и революционен характер с потенциал за разгръщане, които може да са твърде рискови за частните инвеститори. Допълнителна гъвкавост следва да се предвиди по линия на „Хоризонт Европа“, така че с инструмента „Ускорител“ на ЕСИ да може да се осигурява подкрепа във вид само на капитал за неподходящи за банково финансиране МСП, включително стартиращи предприятия, и за неподходящи за банково финансиране МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, осъществяващи иновации в сферата на технологиите, подкрепяни от STER, независимо от това дали преди това са получили други видове подкрепа от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ. За изпълнението на

⁶² Регламент (ЕС) № 223/2014 относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

фонда на ЕСИ в момента — освен в извънредни случаи — действа ограничението, че размерът на инвестицията не може да надхвърля 15 милиона евро, и фондът не може да поема следващи кръгове на финансиране или инвестиции в по-големи размери. С осигуряването на възможност за подкрепа във вид само на капитал за неподходящи за банково финансиране МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация ще се преодолее съществуващият на пазара недостиг на финансиране за потребности от инвестиции в диапазона от 15 до 50 милиона евро. Освен това опитът показва, че сумите, заделени за пилотния проект на ЕСИ по линия на „Хоризонт 2020“, не се усвояват изцяло. Тези неусвоени средства следва да се предоставят за целите на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ по линия на „Хоризонт Европа“. Регламентът за „Хоризонт Европа“ също следва да се измени, за да се отрази увеличеният финансов пакет за Европейския фонд за отбрана.

- (21) Европейският фонд за отбрана е водещата програма за подобряване на конкурентоспособността, иновациите, ефикасността и технологичната автономност на отбранителната промишленост на Съюза, с което допринася за отворената стратегическа автономност на ЕС. Развитието на отбранителните способности е от решаващо значение, тъй като то стои в основата на капацитета и автономността на европейската промишленост при разработването на отбранителни продукти и на независимостта на държавите членки като крайни потребители на такива продукти. Затова допълнителният финансов пакет следва да се предостави за подпомагане на действия в областта на дълбоките и цифровите технологии, допринасящи за разработването на отбранителни приложения.
- (22) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно да се засили европейският суверенитет, да се ускори екологичният и цифровият преход на Съюза, да се подобри неговата конкурентоспособност и да се намалят неговите стратегически зависимости, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

СТЕР

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава платформа за стратегически технологии за Европа (СТЕР или „платформата“) с цел подпомагане на технологиите от критично значение и нововъзникващите стратегически технологии.

С него се определят целите на платформата, размерът на финансовата подкрепа, налична в рамките на платформата, и правилата за изпълнението на печата за суверенитет и портала „Суверенитет“ и за докладването за целите на платформата.

Член 2
Цели на STEP

1. За да се подсилят европейският суверенитет и сигурност, да се ускорят екологичният и цифровият преход на Съюза, да се подобри неговата конкурентоспособност, да се намалят неговите стратегически зависимости, да се осигури благоприятна среда за еднакви условия на конкуренция на единния пазар за инвестициите в целия Съюз и да се насърчи приобщаващият достъп до привлекателни, качествени работни места, с платформата се преследват следните цели:
 - а) подпомагане на разработването или производството в целия Съюз — или защита и подсилване на съответните вериги за създаване на стойност — на технологии от критично значение в следните области:
 - i) дълбоки и цифрови технологии
 - ii) чисти технологии
 - iii) биотехнологии
 - б) решаване на проблемите с недостига на работна ръка и умения от критично значение за всички видове качествени работни места в подкрепа на целта по буква а).
2. Технологиите по първи параграф, буква а) се считат за технологии от критично значение, когато отговарят на поне едно от следните условия:
 - а) внасят иновативен, авангарден елемент със значителен икономически потенциал на единния пазар;
 - б) допринасят за намаляване или предотвратяване на стратегически зависимости на Съюза.
3. Когато важен проект от общоевропейски интерес, одобрен от Комисията съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, е свързан с която и да е от технологичните области по параграф 1, буква а), съответните технологии се считат за технологии от критично значение.
4. Веригата за създаване на стойност за производството на технологии от критично значение по първия параграф се отнася както до крайните продукти, така и до ключовите компоненти, специфичните машини и суровините от критично значение, използвани предимно за производството на тези продукти.

Член 3
Финансова подкрепа

1. Изпълнението на платформата се подпомага по-специално чрез:
 - а) гаранция на Съюза, посочена в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/523, с ориентировъчен размер 7 500 000 000 EUR. Тази гаранция се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/523;
 - б) сума в размер на 500 000 000 EUR по текущи цени от финансовия пакет по член 12, параграф 2, буква в), точка i) от Регламент (ЕС) 2021/695. Тази сума се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/695;
 - в) сума в размер на 5 000 000 000 EUR по текущи цени от финансовия пакет по член 10а, параграф 8, шеста алинея от Директива 2003/87/ЕО. Тази сума се прилага в рамките на фонда за иновации в съответствие с

правилата по член 10а, параграф 8 от Директива 2003/87/ЕО и Делегиран регламент [2019/856] на Комисията.

- г) Сума в размер на 1 500 000 000 EUR по текущи цени от финансовия пакет по член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/697. Тази сума се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697.
2. Сумите по параграф 1 се използват за постигане на целите по член 2.

Член 4

Печат за суверенитет и кумулативно финансиране

1. Комисията удостоверява с печат за суверенитет всяка дейност, допринасяща за която и да е от целите на платформата, при условие че дейността е била оценена и отговаря на минималните изисквания за качество, по-специално критериите за допустимост, за отстраняване и за отпускане на средства, посочени в покана за представяне на предложения по Регламент (ЕС) 2021/695, Регламент (ЕС) 2021/694, Регламент (ЕС) 2021/697, Регламент (ЕС) 2021/522 или Делегиран регламент (ЕС) 2019/856 на Комисията.
2. Печатът за суверенитет може да се използва като знак за качество, по-специално за целите на:
 - а) получаване на подкрепа за дейността по линия на друг фонд или програма на Съюза в съответствие с правилата, приложими за този фонд или програма, или
 - б) кумулативно или комбинирано финансиране на дейността с друг инструмент на Съюза съгласно правилата в приложимите основни актове.
3. Когато преразглеждат своите планове за възстановяване и устойчивост в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/241, държавите членки, без да се засягат разпоредбите на същия регламент, дават приоритет на дейностите, удостоени с печат за суверенитет в съответствие с параграф 1.
4. Когато решават кои инвестиционни проекти да бъдат финансирани от техните съответни дялове от Модернизационния фонд в съответствие с член 10г от Директива 2003/87/ЕО, държавите членки дават приоритет на проектите за чисти технологии от критично значение, удостоени с печата за суверенитет в съответствие с параграф 1. В допълнение към това държавите членки могат да решават да предоставят национална подкрепа на проекти с печат за суверенитет, допринасящи за целта на платформата по член 2, параграф 1, буква а), точка ii).
5. Съгласно Регламент (ЕС) 2021/523 печатът за суверенитет се взема предвид в контекста на процедурата, предвидена в член 19 от устава на Европейската инвестиционна банка, и на проверката на съответствието, посочена в член 23, параграф 3 от същия регламент. В допълнение към това партньорите по изпълнението разглеждат проектите, удостоени с печата за суверенитет, в случай че те попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност, посочени в член 26, параграф 5 от същия регламент.
6. Стратегическите проекти, идентифицирани в съответствие със [законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии] и [законодателния акт за суровините от критично значение] в приложното поле на член 2, които получават финансиране по линия на програмите по член 3, могат да получават

финансиране и по линия на всяка друга програма на Съюза, включително фондове със споделено управление, при условие че финансирането не покрива едни и същи разходи. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответното финансиране на стратегическия проект. Кумулативното финансиране не надхвърля общите допустими разходи на стратегическия проект. Подкрепата от различните програми на Съюза може да бъде изчислена пропорционално в съответствие с документите, с които се определят условията за подкрепата.

7. Удостояването с печат за суверенитет и предоставянето на кумулативно финансиране не засягат приложимите правила за държавната помощ и международните задължения на Съюза.

Член 5

Мониторинг на изпълнението

1. Комисията извършва мониторинг на изпълнението на платформата и измерва постигането на нейните цели, определени в член 2. Мониторингът на изпълнението е целенасочен и пропорционален на дейностите, които се извършват в рамките на платформата.
2. Системата на Комисията за мониторинг гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите, извършвани в рамките на платформата, и на резултатите от тези дейности.
3. Комисията докладва за разходите, финансирани от платформата. Ако е целесъобразно, тя докладва за постиженията, свързани с всяка от конкретните цели на платформата.

Член 6

Портал „Суверенитет“

1. Комисията създава специален публично достъпен уебсайт (портала „Суверенитет“), който предоставя на инвеститорите информация за възможностите за финансиране на проекти, свързани с целите на платформата, и осигурява видимост на тези проекти, по-специално като показва следната информация:
 - а) текущите и предстоящите покани за представяне на предложения и покани за подаване на оферти, свързани с целите на платформата, по линия на съответните програми и фондове;
 - б) проектите, удостоени със знак за качество печат за суверенитет в съответствие с член 4;
 - в) проектите, идентифицирани като стратегически съгласно [законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии] и [законодателния акт за суровините от критично значение], доколкото попадат в приложното поле на член 2;
 - г) данните за връзка с националните компетентни органи, определени в съответствие с параграф 4;
2. Порталът „Суверенитет“ показва също така информация за изпълнението на платформата по отношение на изразходваните средства от бюджета на Съюза по член 5, както и за показателите за изпълнението, определени в рамките на съответните програми.

3. Порталът „Суверенитет“ се стартира на [датата на влизане в сила на настоящия регламент] и редовно се актуализира от Комисията.
4. В срок до [3 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] всяка държава членка определя един национален компетентен орган като основното звено за контакт за изпълнението на платформата на национално равнище.

Член 7

Годишен доклад

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад за изпълнението на платформата.
2. Годишният доклад включва консолидирана информация за постигнатия напредък по изпълнението на целите на платформата по линия на всяка програма и фонд.
3. Годишният доклад включва също така следната информация:
 - а) общите разходи на STEP, финансирани по линия на съответните програми;
 - б) резултатите от изпълнението на STEP въз основа на показателите за изпълнението, определени в рамките на съответните програми.

Член 8

Оценка на платформата

1. До 31 декември 2025 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на изпълнението на платформата.
2. В доклада за оценка се оценяват по-специално степента, до която са постигнати целите, ефикасността на използването на ресурсите и европейската добавена стойност. В него също така се разглежда доколко всички цели и действия продължават да бъдат релевантни с оглед на потенциалното разширяване на техния обхват.
3. Когато е целесъобразно, оценката се придружава от предложение за изменения на настоящия регламент.

ГЛАВА 2

ИЗМЕНЕНИЯ

Член 9

Изменения на Директива 2003/87/ЕО [СТЕ]

Директива 2003/87/ЕО се изменя, както следва:

- (1) В член 10а, параграф 8 се вмъква следната шеста алинея:

„В допълнение към квотите, посочени в първата до петата алинея от настоящия параграф, фондът за иновации изпълнява и финансов пакет за периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2027 г. в размер на 5 000 000 000 EUR по

текущи цени за подкрепа на инвестиции, допринасящи за целта на STEP по член 2, буква а), точка ii) от Регламент .../...⁶³. [Регламент за STEP]. Този финансов пакет се предоставя за подкрепа на инвестиции само в държави членки със среден БВП на глава от населението под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г.“

Член 10

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1058 [ЕФРР и КФ]

Регламент (ЕС) 2021/1058 се изменя, както следва:

- (1) В член 3, параграф 1, буква а) се добавя следната точка:
„vi) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../...⁶⁴ [Регламент за STEP].“
- (2) В член 3, параграф 1, буква б) се добавя следната точка:
„ix) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целта на STEP по член 2, параграф 1, буква а), точка ii) от Регламент .../... [Регламент за STEP].“
- (3) В член 3 се вмъква следният параграф 1а:
„Ресурсите по специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка vi) и буква б), точка ix), се програмират по специални приоритети, отговарящи на съответната цел на политиката.

Комисията изплаща 30 % от заделените средства по ЕФРР за този приоритет, определен в решението за одобрение на изменението на програмата, като извънредно еднократно предварително финансиране в допълнение към годишното предварително финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 или в член 51, параграфи 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2021/1059. Извънредното предварително финансиране се изплаща до 31 декември 2024 г., при условие че Комисията е приела решението за одобрение на изменението на програмата до 31 октомври 2024 г.

В съответствие с член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и с член 51, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1059 сумата, изплатена като извънредно предварително финансиране, се уравнива най-късно с последната счетоводна година.

В съответствие с член 90, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060 всички лихви, получени от извънредното предварително финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от ЕФРР и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

В съответствие с член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 извънредното предварително финансиране не се спира.

⁶³ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

⁶⁴ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

В съответствие с член 105, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 предварителното финансиране, което се взема предвид с цел изчисляване на суми за отмяна, включва изплатеното извънредно предварително финансиране.

Чрез дерогация от член 112 от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималните ставки на съфинансиране за специалните приоритети, определени в подкрепа на целите на STER, се увеличават на 100 %.

(4) В член 5, параграф 2 се вмъква следната буква д):

„д) когато допринасят за специфичната цел по ЦП 1, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка vi), или за специфичната цел по ЦП 2, посочена в същата алинея, буква б), точка ix), в по-слабо развити региони и в региони в преход, както и в по-развитите региони на държавите членки със среден БВП на глава от населението под средния за ЕС-27, измерен по стандарта на покупателната способност (СПС) и изчислен въз основа на данните за Съюза за периода 2015—2017 г.

Буква д) се прилага за програми по Interreg, когато географското покритие на програмата в рамките на Съюза се състои само от категории региони, посочени в същата буква.

(5) В член 5 се вмъква следният нов параграф 3а:

„3а. С цел да допринесе за постигането на специфичните цели по ЦП 1, посочени в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка vi), и по ЦП 2, посочени в същата алинея, буква б), точка ix), ЕФРР подкрепя и дейности в областта на обучението, ученето през целия живот, преквалификацията и образованието.

(6) В приложение I, таблица I се добавя следният ред под цел на политиката 1:

	vi) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STER по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STER]	Всеки посочен RCO за специфични цели i), iii) и iv) Предприятия по RCO125: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в дълбоки и цифрови технологии Предприятия по RCO126: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в чисти технологии Предприятия по RCO127: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в биотехнологии [Тези показатели се докладват като подмножества на RC001—RC004]	Всеки посочен RCR за специфични цели i), iii) и iv)
--	--	--	---

7) В приложение I, таблица I се добавя следният ред под цел на политиката 2:

	ix) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP]	<p>Всеки посочен RCO за специфични цели i), iii), iv) и vi) по цел на политиката 1</p> <p>Предприятия по RCO125: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в дълбоки и цифрови технологии</p> <p>Предприятия по RCO126: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в чисти технологии</p> <p>Предприятия по RCO127: подкрепяни предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в биотехнологии</p> <p>[Тези показатели се докладват като подмножества на RCO01—RCO04]</p>	Всеки посочен RCR за специфични цели i), iii) и iv) по цел на политиката 1
--	--	---	--

8) В таблицата в приложение II се добавя следният ред под цел на политиката 1:

	vi) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP]	Всеки посочен ССО за специфични цели i), iii) и iv) по цел на политиката 1	Всеки посочен CCR за специфични цели i), iii) и iv) по цел на политиката 1
--	--	--	--

9) В таблицата в приложение II се добавя следният ред под цел на политиката 2:

	ix) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP]	Всеки посочен ССО за специфични цели i), iii) и iv) по цел на политиката 1	Всеки посочен CCR за специфични цели i), iii) и iv) по цел на политиката 1
--	--	--	--

Член 11

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1056 [ФСП]

Регламент (ЕС) 2021/1056 се изменя, както следва:

(1) Член 2 се заменя със следното:

„В съответствие с член 5, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/1060 ФСП допринася за постигането на специфичната цел

за осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение. ФСП може също така да осигурява подкрепа за инвестиции, допринасящи за целта на STER по член 2, параграф 1, буква а), точка ii) от Регламент .../... [Регламент за STER].“

(2) В член 8, параграф 2 се вмъква следната алинея:

„ФСП може също така да осигурява подкрепа за производствени инвестиции в предприятия, които не са МСП, допринасящи за целите на STER по член 2 от Регламент .../...⁶⁵ [Регламент за STER]. Тази подкрепа може да се осигурява независимо от това дали е извършен анализът на пропуските в съответствие с член 11, параграф 2, буква з) и независимо от неговия резултат. Такива инвестиции са допустими само когато не водят до преместване по смисъла на член 2, точка 27 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Предоставянето на такава подкрепа не изисква преразглеждане на териториалния план за справедлив преход, когато такава преразглеждане ще бъде свързано единствено с анализа на пропуските.“

(3) В член 10 се добавя следният параграф 4:

„Комисията изплаща 30 % от заделените средства по ФСП, включително прехвърлените суми съгласно член 27 от Регламент (ЕС) 2021/1060, на програма, определена в решението за одобрение на програмата, като извънредно еднократно предварително финансиране в допълнение към годишното предварително финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Извънредното предварително финансиране се изплаща от [датата на влизане в сила на настоящия регламент].

В съответствие с член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 сумата, изплатена като извънредно предварително финансиране, се уравнива най-късно с последната счетоводна година.

В съответствие с член 90, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060 всички лихви, получени от извънредното предварително финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от ЕФРР и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

В съответствие с член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 извънредното предварително финансиране не се спира.

В съответствие с член 105, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 предварителното финансиране, което се взема предвид с цел изчисляване на суми за отмяна, включва изплатеното извънредно предварително финансиране.

Чрез дерогация от член 112 от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималните ставки на съфинансиране за специалните приоритети, определени в подкрепа на целите на STER, се увеличават на 100 %.“

⁶⁵ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

Член 12

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1057 [ЕСФ+]

Регламент (ЕС) 2021/1057 се изменя, както следва:

- (1) Въмква се нов член 12а:

„Член 12а

В допълнение към предварителното финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, когато Комисията одобри изменение на програма, включващо един или повече приоритети, насочени към операции, подкрепяни от ЕСФ+, допринасящи за целите на STER по член 2 от Регламент .../...⁶⁶ [Регламент за STER], тя осигурява извънредно предварително финансиране в размер на 30 % въз основа на заделените средства за тези приоритети. Извънредното предварително финансиране се изплаща до 31 декември 2024 г., при условие че Комисията е приела решението за одобрение на изменението на програмата до 31 октомври 2024 г.

В съответствие с член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 сумата, изплатена като извънредно предварително финансиране, се уравнива най-късно с последната счетоводна година.

В съответствие с член 90, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060 всички лихви, получени от извънредното предварително финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от ЕСФ+ и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

В съответствие с член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 извънредното предварително финансиране не се спира.

В съответствие с член 105, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 предварителното финансиране, което се взема предвид с цел изчисляване на суми за отмяна, включва изплатеното извънредно предварително финансиране.

Чрез дерогация от член 112 от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималните ставки на съфинансиране за специалните приоритети, определени в подкрепа на целите на STER, се увеличават на 100 %.“

Член 13

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1060 [РОР]

Регламент (ЕС) 2021/1060 се изменя, както следва:

- (1) В член 2 точка 45 се заменя със следното:

„45) „Печат за високи постижения“ означава знакът за качество, присъждан от Комисията на предложение, който показва, че предложението, което е било оценено в рамките на покана за предложения по инструмент на Съюза, се счита, че отговаря на минималните изисквания за качество по съответния инструмент на Съюза, но не е могло да бъде финансирано поради липса на наличен бюджет за тази покана за предложения и може да получи подкрепа от

⁶⁶ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

други източници на финансиране на равнището на Съюза или на национално равнище; или печатът за суверенитет по член 4 от Регламент .../...⁶⁷ [Регламент за STEP].“

(2) В член 14, параграф 5 първата алинея се заменя със следното:

„В съответствие с член 10, параграф 4, втора алинея от Регламента за InvestEU, ако не бъде сключено гаранционно споразумение в срок от **12** месеца от сключването на споразумението за финансов принос, споразумението за финансов принос се прекратява или се продължава по взаимно съгласие.“

(3) В член 49 се вмъква следният параграф 2а:

„Когато се програмира подкрепа за целите на STEP по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP], управляващият орган гарантира, че цялата информация, която следва да се публикува в съответствие с параграф 2 от настоящия член, се предоставя и на Комисията във формата, посочен в параграф 4 от настоящия член, за публикуване в портала „Суверенитет“, посочен в член 6 от Регламент .../... [Регламент за STEP], включително график на планираните покани за предложения, който се актуализира поне три пъти годишно, както и връзката към поканите за предложения в деня на тяхното публикуване.“

(4) В приложение I, таблица 1 се добавят следните редове:

ОБЛАСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯ		Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите, свързани с изменението на климата	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите, свързани с околната среда
145a	Подкрепа за развиването на умения или за достъп до пазара на труда в областта на дълбоките и цифровите технологии и биотехнологиите.	0 %	0 %
145б	Подкрепа за развиването на умения или за достъп до пазара на труда в областта на чистите технологии.	100 %	40 %
188	Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с чисти технологии.	100 %	40 %
189	Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с чисти технологии.	100 %	40 %

⁶⁷ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

190	Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с биотехнологии.	0 %	0 %
191	Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с биотехнологии.	0 %	0 %
192	Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с дълбоки и цифрови технологии.	0 %	0 %
193	Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с дълбоки и цифрови технологии.	0 %	0 %

5) В приложение I, таблица 6 се добавя следният ред:

11	Допринасяне за умения и работни места в областта на дълбоките, цифровите, чистите технологии и биотехнологиите	0 %	0 %
----	--	-----	-----

Член 14

Изменения на Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ROP]

Регламент (ЕС) № 1303/2013 се изменя, както следва:

(1) В член 135 се добавя следният параграф 6:

„6. Чрез дерогация от параграф 2 срокът за подаване на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година е 31 юли 2025 г. Последното заявление за междинно плащане, подадено до 31 юли 2025 г., се счита за окончателно заявление за междинно плащане за последната счетоводна година.

Сумите от ресурси, които не са по линия на REACT-EU, възстановявани от Комисията като междинни плащания през 2025 г., не надхвърлят 1 % от общия размер на финансовите бюджетни кредити за съответната програма по фондове, без ресурсите по линия на REACT-EU. Сумите, които би трябвало да бъдат изплатени от Комисията през 2025 г., надхвърлящи този процент, не се изплащат и се използват само за уравниване на предварителното финансиране при приключването.“

(2) В член 138 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от срока, посочен в първата алинея, държавите членки могат да подават документите по букви а), б) и в) за последната счетоводна година до 15 февруари 2026 г.“

Член 15

Изменение на Регламент (ЕС) № 223/2014 [ФЕПНЛ]

Регламент (ЕС) № 223/2014 се изменя, както следва:

- (1) В член 13 параграф 5 се заменя със следното:

„5. Държавата членка представя окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма заедно с документите за приключването, както е посочено в член 52, най-късно до 15 февруари 2026 г.“
- (2) В член 22 се добавя следният параграф 2а:

„2а. В случай на разходи, които се възстановяват съгласно член 26, параграф 2, букви б), в), г) и д), съответните дейности, за които се възстановяват разходите, се изпълняват до подаването на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година в съответствие с член 45, параграф 6.“
- (3) В член 45 се добавя следният параграф б):

„б. Чрез дерогация от параграф 2 срокът за подаване на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година е 31 юли 2025 г. Последното заявление за междинно плащане, подадено до 31 юли 2025 г., се счита за окончателно заявление за междинно плащане за последната счетоводна година.

Сумите, възстановявани от Комисията като междинни плащания през 2025 г., не надхвърлят 1 % от общия размер на финансовите бюджетни кредити за съответната програма. Сумите, които би трябвало да бъдат изплатени от Комисията през 2025 г., надхвърлящи този процент, не се изплащат и се използват само за уравниване на предварителното финансиране при приключването.“
- (4) В член 48 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от срока, посочен в първата алинея, държавите членки могат да подават документите по букви а), б) и в) за последната счетоводна година до 15 февруари 2026 г.“

Член 16

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/523 [InvestEU]

Регламент (ЕС) 2021/523 се изменя, както следва:

- (1) Член 3 се изменя, както следва:
 - а) в параграф 1 се добавя следната буква:

„з) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../...⁶⁸ [Регламент за STEP].“
 - б) в параграф 2 се добавя следната буква:

„д) да подкрепя операции по финансиране и инвестиране, свързани с областите по член 8, параграф 1, буква д).“

⁶⁸ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

- (2) Член 4 се изменя, както следва:
- а) В параграф 1 първата алинея се заменя със следното:
„Гаранцията от ЕС за целите на раздел „ЕС“, посочен в член 9, параграф 1, буква а), е в размер на **33 652 310 073** EUR по текущи цени. Тя се провизира при ставка 40 %. Сумата, посочена в член 35, параграф 3, първа алинея, буква а), се взема предвид и за участието в провизирането, произтичащо от този процент на провизиране.“;
- б) в параграф 2 втората алинея се заменя със следното:
„Сума в размер на **18 827 310 073** EUR по текущи цени от сумата, посочена в параграф 1, първа алинея от настоящия член, се разпределя за целите по член 3, параграф 2.“;
- в) в параграф 2 четвъртата алинея се заменя със следното:
„Ориентировъчното разпределение на гаранцията от ЕС за целите на раздел „ЕС“ е посочено в приложение I към настоящия регламент. Когато е целесъобразно, Комисията може да се отклонява от сумите, посочени в приложение I, с максимум 15 % за всяка цел, посочена в член 3, параграф 2, букви а)—д). Комисията информира Европейския парламент и Съвета за всяко отклонение.“
- (3) В член 7, параграф 3 се добавя втора алинея:
„Чрез дерогация от първата алинея, когато подкрепа от финансовите инструменти се комбинира във финансов продукт в подчинена позиция спрямо гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент и/или гаранция от ЕС, създадена с Регламент (ЕС) 2015/1017, загубите, приходите и възстановените средства от финансовите продукти по параграф 1, както и евентуалните събрани средства, също могат да се разпределят непропорционално между финансовите инструменти и гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент и/или гаранция от ЕС, създадена с Регламент (ЕС) 2015/1017.“
- (4) Член 8 се изменя, както следва:
- а) В параграф 1 встъпителните думи се заменят със следното:
„1. Фондът InvestEU функционира посредством следните **пет** компонента на политиката, насочени към проявите на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, попадащи в техния конкретен обхват:“;
- б) В параграф 1 се добавя следната буква д):
„д) компонент на политиката, свързан със STEP, който включва инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP]“.
- (5) В член 10, параграф 4 втората алинея се заменя със следното:
„Ако не бъде сключено гаранционно споразумение в срок от **12** месеца от сключването на споразумението за финансов принос, споразумението за финансов принос се прекратява или се продължава по взаимно съгласие. Когато не е поето задължение за пълния размер на споразумението за финансов принос съгласно едно или повече гаранционни споразумения в срок от дванадесет месеца от сключването на споразумението за финансов принос, този

размер се изменя по съответния начин. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държавите членки съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2021/1060, или съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, се използват повторно в съответствие с посочените регламенти. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държава членка съгласно член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент, се връщат на държавата членка.“

(6) Член 13, параграф 4 се заменя със следното:

„4. **Най-малко 75 %** от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „ЕС“, посочена в член 4, параграф 1, първа алинея, възлизащи на **най-малко 25 239 232 554 EUR**, се предоставят на групата на ЕИБ. Групата на ЕИБ предоставя съвкупен финансов принос в размер на **най-малко 6 309 808 138 EUR**. Този принос се предоставя по начин и във форма, които улесняват изпълнението на фонда InvestEU и постигането на целите, определени в член 15, параграф 2.“;

(7) В член 23 се добавя следният параграф 3:

„3. В контекста на процедурите, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, Комисията взема предвид всеки печат за суверенитет, присъден по член 4 от Регламент .../... [Регламент за STEP] на даден проект.“

(8) Член 24, параграф 2 се изменя, както следва:

а) първата алинея се заменя със следното:

„Инвестиционният комитет заседава в **пет** различни състава, съответстващи на **петте** компонента на политиката по член 8, параграф 1.“

б) Петата алинея се заменя със следното:

„Четирима членове на инвестиционния комитет са постоянни членове на всеки от **петте** състава на инвестиционния комитет. Поне един от постоянните членове има експертни знания в областта на устойчивите инвестиции. Освен това всеки от **петте** състава разполага с двама експерти, които имат опит в областта на инвестициите в сектори, обхванати от съответния компонент на политиката. Управителният съвет назначава членовете на инвестиционния комитет в съответния състав или състави. **Един непостоянен член може да бъде назначен в максимум два състава, при условие че изпълнява изискванията и за двата от тях.** Инвестиционният комитет избира председател измежду своите постоянни членове.“

(9) В член 25, параграф 2 се добавя следната буква й):

„й) предоставя консултантска подкрепа за лица, управляващи фондове за дялово участие, развиващи дейност в областите по член 8, параграф 1, буква д).“

(10) В член 26 се добавя следният параграф 5:

„5. В допълнение към параграф 4 партньорите по изпълнението разглеждат също така проектите, удостоени с печата за суверенитет по член 4 от Регламент .../... [Регламент за STER], когато тези проекти попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност.“

(11) В член 35 се добавя следният параграф 5:

„5. Чрез дерогация от член 16, втора алинея от настоящия регламент операции по финансиране и инвестиране, одобрени от партньора по изпълнението към 1 януари 2023 г., до подписването на гаранционно споразумение или на изменение на съществуващо такова, обхващащо компонента, свързан със STER, могат да бъдат покривани от гаранцията от ЕС, при условие че тези операции са посочени в гаранционното споразумение, минават проверката на съответствието по член 23, параграф 1 или за тях е дадено положително становище в рамките на процедурата, предвидена в член 19 от устава на ЕИБ, и в двата случая са одобрени от инвестиционния комитет в съответствие с член 24.“

(12) В приложение I се добавя следната буква д):

„д) до **7 500 000 000** EUR за целите, посочени в член 3, параграф 2, буква д).“

(13) В приложение II се вмъква следната точка 16:

„16) разгръщане, внедряване и широкомащабно производство на технологиите от критично значение по член 2, параграф 1, буква а) от Регламент .../... [Регламент за STER], както и съответната верига за създаване на стойност по член 2, параграф 4 от същия регламент.“

(14) В приложение III се вмъква следната точка 9:

„7а. STER

7а.1 Мобилизирани инвестиции по технологични области: i) дълбоки и цифрови технологии, ii) чисти технологии и iii) биотехнологии.“

7а.2 Създадени или подкрепяни работни места.

7а.2 Брой на подкрепяните предприятия по технологични области: i) дълбоки и цифрови технологии, ii) чисти технологии и iii) биотехнологии.

Член 17

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/695 [„Хоризонт Европа“]

Регламент (ЕС) 2021/695 се изменя, както следва:

(1) Член 12 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е **86 623 000 000** EUR по текущи цени за специфичната програма по член 1, параграф 2, буква а) и за ЕИТ и **9 453 000 000** EUR по текущи цени за специфичната програма по член 1, параграф 2, буква в). “

б) в параграф 2 букви б) и в) се заменят със следното:

„б) 46 628 000 000 EUR за стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“ за периода 2021—2027 г., от които:

i) 6 775 000 000 EUR за клъстер „Здравеопазване“;

ii) 1 350 000 000 EUR за клъстер „Култура, творчество и приобщаващо общество“;

iii) 1 276 000 000 EUR за клъстер „Гражданска сигурност за обществото“;

iv) 13 229 000 000 EUR за клъстер „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“;

v) 13 229 000 000 EUR за клъстер „Климат, енергия и мобилност“;

vi) 8 799 000 000 EUR за клъстер „Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда“;

vii) 1 970 000 000 EUR за преки действия на JRC извън ядрената област;

в) **13 237 000 000 EUR** за стълб III „Иновативна Европа“ за периода 2021—2027 г., от които:

i) **10 052 000 000 EUR** за ЕСИ;

ii) 459 000 000 EUR за европейските екосистеми за иновации;

iii) 2 726 000 000 EUR за ЕИТ;“

(2) В член 46 се вмъква следният параграф 4а:

„4а. Чрез дерогация от член 209, параграф 3 от Финансовия регламент възстановяванията, включително възстановените аванси, приходите и неусвоените суми с приспаднатите такси и разходи от смесеното финансиране по линия на ЕСИ на пилотния проект на ЕСИ по „Хоризонт 2020“ се считат за вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 3, буква е) и член 21, параграфи 4 и 5 от Финансовия регламент. Ограничението от две години, посочено в член 209, параграф 3, втора алинея от Финансовия регламент, се прилага от датата на влизане в сила на Регламент .../...⁶⁹ [Регламент за STER]“.

(3) В член 48, първа алинея се добавя следната буква г):

„г) подкрепя във вид само на капитал за разрастване на неподходящи за банково финансиране МСП, включително стартиращи предприятия, и неподходящи за банково финансиране малки дружества със средна пазарна капитализация, включително субекти, които вече са получили подкрепа по букви а)–в), осъществяващи авангардни и революционни неподходящи за банково финансиране иновации в сферата на технологиите от критично значение по член 2, параграф 1, буква а) от Регламент .../... [Регламент за STER], финансирани по член 3, буква б) от същия регламент.“

⁶⁹ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

Член 18

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/697 [ЕФО]

Регламент (ЕС) 2021/697 се изменя, както следва:

- (1) Член 4 се изменя, както следва:
 - а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. В съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/695 финансовият пакет за изпълнението на фонда за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е **9 453 000 000 EUR** по текущи цени.“
 - б) в параграф 2 букви а) и б) се заменят със следното:

„а) **3 151 000 000 EUR** за научноизследователски дейности;
б) **6 302 000 000 EUR** за развойни дейности.“
 - в) добавя се параграф 5:

„Сума в размер на **1 500 000 000 EUR** по текущи цени от сумата по параграф 2 се заделя за покани за представяне на предложения или предоставяне на финансова подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по член 2, параграф 1, буква а), точка i) от Регламент .../...⁷⁰ [Регламент за STEP].“

Член 19

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/241 [МВУ]

Регламент (ЕС) 2021/241 се изменя, както следва:

- (1) В член 7 се добавя следният параграф 3:

„3. Без да се засяга параграф 2, държавите членки могат също да предложат да включат като прогнозни разходи в своя план за възстановяване и устойчивост размера на паричната вноска за целите на раздела „Държави членки“ съгласно съответните разпоредби на Регламента за InvestEU единствено за мерки в подкрепа на операции по инвестиране, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент .../...⁷¹ [Регламент за STEP]. Тези разходи не надвишават 6 % от общия размер на отпуснатите финансови средства по плана за възстановяване и устойчивост и съответните мерки, определени в плана за възстановяване и устойчивост, отговарят на изискванията на настоящия регламент.“
- 2) В член 29 се вмъква следният параграф 6:

„6. Преди да стартират покани за представяне на предложения или тръжни процедури, свързани с целите на STEP, определени в член 2 от Регламент .../... [Регламент за STEP], държавите членки предоставят следната информация на портала „Суверенитет“ по член 6 от същия регламент:

⁷⁰ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

⁷¹ Регламент .../... на Европейския парламент и на Съвета ... [въведете пълното заглавие и препратката към ОВ].

- а) географски район, обхванат от поканата за представяне на предложения;
- б) съответни инвестиции;
- в) видове допустими кандидати;
- г) общ размер на подкрепата по поканата;
- д) начална и крайна дата на поканата;
- е) връзка към уебсайта, на който ще бъде публикувана поканата.“

ГЛАВА 3

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

Съдържание

1.	КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО	1
•	Основания и цели на предложението.....	1
•	Съгласуваност със съществуващите разпоредби в областта на политиката.....	14
2.	ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ ...	15
•	Правно основание	15
•	Субсидиарност (при неизключителна компетентност).....	15
•	Пропорционалност.....	16
•	Избор на инструмент	16
3.	РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ...	16
•	Консултации със заинтересованите страни.....	16
•	Оценка на въздействието.....	16
•	Пригодност и опростяване на законодателството	17
•	Основни права	17
	ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА	17
5.	ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ.....	18
•	Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване	18
•	Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението.....	19
1.	РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО	3
1.1.	Наименование на предложението/инициативата	3
1.2.	Съответни области на политиката.....	3
1.3.	Предложението/инициативата е във връзка с:	3
1.4.	Цели	3
1.4.1.	Общи цели.....	3
1.4.2.	Конкретни цели	4
1.4.3.	Очаквани резултати и отражение	4
1.4.4.	Показатели за изпълнението	4
1.5.	Мотиви за предложението/инициативата	4
1.5.1.	Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата	4
1.5.2.	Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат на различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка	

„добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на Съюза и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.	5
1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото	5
1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти.....	5
1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства.....	6
1.6. Срок на действие и финансово отражение на предложението/инициативата	7
1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета.....	7
2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ	7
2.1. Правила за мониторинг и докладване.....	7
2.2. Системи за управление и контрол	8
2.2.1. Обосновка на предложените методи на управление, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол ..	8
2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им.....	8
2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване).....	8
2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности	8
3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА.....	9
3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове.....	9
3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити	11
3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи	11
3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи ...	18
3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи	19
3.2.4. Съвместимост с текущата многогодишна финансова рамка	21
3.2.5. Финансов принос от трети страни.....	21
3.3. Очаквано отражение върху приходите	22

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241

1.2. Съответни области на политиката

Промислена политика
Европейски зелен пакт
Европа, подготвена за цифровата ера
Единен пазар

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

- ново действие**
- ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁷²**
- продължаване на съществуващо действие**
- сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

През последните години ЕС въведе цялостен набор от инструменти за подпомагане на декарбонизацията и цифровизацията на Европа. Въпреки че ЕС не е преставал да осигурява финансиране както за екологичния, така и за цифровия преход, средствата обикновено се разпределят по различни разходни програми и се следват различни правила. Осигуряването на съгласуваност между тези съществуващи фондове към една обща цел може да подобри тяхната ефективност и да ускори подкрепата за промишлените сектори от критично значение за двойния преход.

Целта на STEP е да се затвърдят водещите позиции на Европа в областта на технологиите от критично значение и нововъзникващите технологии от значение за екологичния и цифровия преход — от изчислителните технологии, включително микроелектрониката, квантовата изчислителна технология и изкуствения интелект, до биотехнологиите, биопроизводството и технологиите с нулеви нетни емисии.

STEP се стреми да постигне целите си чрез:

1. Осигуряване на гъвкавост в съществуващите инструменти
2. Увеличаване на капацитета на съществуващите инструменти
3. Създаване на полезни взаимодействия между инструментите към общата цел

⁷²

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.2. Конкретни цели

- а) подпомагане на разработването или производството в целия Съюз — или защита и подсилване на съответните вериги за създаване на стойност — на технологии от критично значение в следните области, при условие че тези технологии отговарят на определени условия:
- i) дълбоки и цифрови технологии
 - ii) чисти технологии
 - iii) биотехнологии
- б) решаване на проблемите с недостига на работна ръка и умения от критично значение за всички видове качествени работни места в подкрепа на целта по буква а).

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Очакваното въздействие на платформата включва съществено засилване на промишлените възможности и конкурентоспособността на Европейския съюз в областта на чистите, дълбоките технологии и биотехнологиите. Това въздействие се очаква да затвърди позициите на ЕС като световен лидер в тези области от критично значение и в крайна сметка да подобри икономическия растеж, устойчивото развитие и конкурентоспособността на международно равнище на Съюза.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Да се посочат показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Показатели:

1. Подкрепяни предприятия
2. Брой участници в обучения
3. Общо мобилизирани инвестиции
4. Брой създадени или запазени работни места

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Регламентът следва да бъде изцяло приложим скоро след неговото приемане, тоест от деня, следващ публикуването му в Официалния вестник на Европейския съюз. Някои действия обаче ще започнат да се изпълняват от деня на приемането на предложението от Комисията:

- Комисията ще започне да включва целите на STEP в текущото изпълнение на програми, като „Хоризонт Европа“ или фонда за иновации.
- Комисията в момента създава единното звено за контакт, което ще действа като централен координатор между инструментите на ЕС за целите на платформата. Структурата ще се разраства с времето, за да се включат допълнителни ресурси.

Двете горепосочени действия следва да дадат резултати от края на 2023 г.

При условие че настоящото предложение бъде прието от съзаконодателите, Комисията възнамерява много бързо да внедри допълнителните ресурси в избраните програми, за да могат бенефициерите да започнат да получават финансова подкрепа или да ползват допълнителна гаранция от ЕС от 2024 г.

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат на различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на Съюза и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

ЕС като цяло е в центъра на изпълнението на дейностите, необходими за осъществяването на екологичния и цифровия преход. Като действат заедно, държавите членки могат по-добре да обединят ресурси за постигането на тези цели и да повишат ефективността на действията.

Поддържането на екологичния и цифровия преход с мощна промишлена база изисква координирани действия между държавите членки, включително с оглед на световната конкуренция за привличане на капитал и инвестиции.

- 1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

През предходните години ЕС прие регулаторни промени с цел ускоряване на привеждането в действие на фондове на ЕС — CARE и FAST CARE са примери за целенасочени промени в кохезионните фондове с цел справяне с настъпваща криза.

ЕС също така наскоро прие Регламента за REPowerEU с цел увеличаване на капацитета на съществуващ инструмент — Механизма за възстановяване и устойчивост — и едновременно с това да направи гъвкава възможността за използване на други фондове за целите на REPowerEU.

Този опит бе взет предвид при разработването на настоящото предложение.

- 1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

С настоящия регламент се създават необходимите условия за по-ефективно, ефикасно и целенасочено използване на съществуващите фондове на ЕС с цел осигуряване на по-голяма подкрепа за проектите от STEP. През последните години ЕС въведе цялостен набор от инструменти за подпомагане на декарбонизацията и цифровизацията на Европа.

Изборът на рационализирането и по-доброто използване на съществуващите инструменти вместо създаването на чисто нов инструмент има две основни предимства. Първо, времето. Създаването на нов инструмент може да отнеме много време, докато обединяването на съществуващите инструменти може да се направи много по-бързо. Това ще бъде безспорно предимство за бенефициерите на финансиране от ЕС, тъй като те ще имат възможност по-бързо да се възползват от финансирането от ЕС. Второ, смесването на различни източници на финансиране — с пряко, непряко и споделено управление — също може да доведе до по-ефикасно използване на ресурсите.

Въпреки че предложението за STEP е изцяло интегрирано в съществуващата МФР и текущите инструменти, за да постигне набеязаните цели, то се нуждае и от допълнителни ресурси. По тази причина, като част от междинния преглед на МФР, Комисията предлага целенасочени увеличения на средствата за STEP.

- 1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Не е приложимо

1.6. Срок на действие и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до 31.12.2030 г.
- Финансово отражение от 2023 до 2027 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2023 до 2030 г. за бюджетните кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планиран(и) метод(и) на изпълнение на бюджета⁷³

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

⁷³ Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позовавания на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

В съответствие с член 7 от Регламента за STEP Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад за изпълнението на STEP. В годишния доклад се представя консолидирана информация за постигнатия напредък по изпълнението на целите на STEP по линия на всяка от програмите, посочени в член 2, включително:

- а) общи разходи на STEP, финансирани по линия на съответните програми
- б) резултатите от инвестициите от STEP въз основа на общите показатели

В допълнение, в съответствие с член 8 от Регламента за STEP, Комисията ще изготви доклад за оценка на изпълнението на фонда не по-късно от 31.12.2025 г. и ще го представи на Европейския парламент и на Съвета. В доклада за оценка ще се оценяват по-специално степента, до която са постигнати целите, ефикасността на използването на ресурсите и европейската добавена стойност. В него също така ще се разглежда доколко всички цели и действия продължават да бъдат релевантни.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на управление, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

STEP ще се изпълнява в съответствие с метода на управление, начините за плащане и стратегията за контрол, приложими към програмите, посочени в член 3 от регламента.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

STEP ще разчита на съществуващи инструменти на ЕС, включително на техните механизми за контрол, и затова не би трябвало да доведе до допълнителни рискове.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Бюджетът ще се изпълнява в съответствие с метода на управление, начините за плащане и стратегията за контрол, приложими към програмите, посочени в член 3 от регламента. С този подход се гарантира ефикасното изпълнение на фондовете, като се използват вече създадени и доказани системи за контрол.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Платформата ще се изпълнява чрез програмите, посочени в член 3 от регламента. Мерките за превенция и защита ще бъдат вече действащите за тези програми.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ⁷⁴	от държави от ЕИП-ЕАСТ ⁷⁵	от държави кандидатки и потенциални кандидати ⁷⁶	от други трети държави	други целеви приходи
1	01.020210 Клъстер „Здравеопазване“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.020220 Клъстер „Култура, творчество и приобщаващо общество“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.020230 Клъстер „Гражданска сигурност за обществото“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.020240 Клъстер „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.020250 Клъстер „Климат, енергия и мобилност“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.020260 Клъстер „Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда“ („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	01.0200301 Европейски съвет по иновациите („Хоризонт Европа“)	Многогод.	Да	Да	Да	Да
1	02.0202 (InvestEU — провизиране)	Многогод.	Да	Не	Не	Да
2a	05.02.01 Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) — Оперативни разходи	Многогод.	Не	Не	Не	Външни целеви приходи от

⁷⁴ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити/едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁷⁵ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁷⁶ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

	05.03.01 Кохезионен фонд (КФ) — Оперативни разходи 07.02.01 Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) — направление със споделено управление — Оперативни разходи					NextGenerationEU за ФСП
3	09.03.01 Фонд за справедлив преход (ФСП) — Оперативни разходи	Многогод.	Не	Не	Не	Да

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и потенциални кандидати	от други трети държави	други целени приходи
3	09.05.01 Фонд за иновации (ФИ) — Оперативни разходи 09.01.04.01 Разходи за подкрепа за фонда за иновации 09.01.04.74 Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда — Финансов принос от фонда за иновации	Многогод. и едногод.	Не	Не	Не	Да

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер	1
--	--------------	---

„Хоризонт Европа“			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи, преразпределени от стълб II на „Хоризонт Европа“ към Европейския съвет по иновациите								
01.020210 Клъстер „Здравеопазване“	Поети задължения	1a)			-14,700	-44,200	-59,100	-118,000
01.020220 Клъстер „Култура, творчество и приобщаващо общество“	Поети задължения	1a)			-4,400	-13,300	-18,300	-36,000
01.020230 Клъстер „Гражданска сигурност за обществото“	Поети задължения	1a)			-3,300	-10,000	-13,700	-27,000
01.020240 Клъстер „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“	Поети задължения	1a)			-29,200	-87,500	-116,300	-233,000
01.020250 Клъстер „Климат, енергия и мобилност“	Поети задължения	1a)			-29,200	-87,500	-116,300	-233,000
01.020260 Клъстер „Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда“	Поети задължения	1a)			-19,200	-57,500	-76,300	-153,000
01.020301 Европейски съвет по иновациите	Поети задължения	1a)			100,000	300,000	400,000	800,000
Бюджетни кредити за оперативни разходи, произтичащи от <u>отменени бюджетни задължения, предоставени отново</u> (член 15, параграф 3 от Финансовия регламент) (текущи цени)								

01.020301 Европейски иновациите	съвет	по	Поети задължения	1a)		500,000	400,000	200,000	100,000	1 200,000
Бюджетни кредити за оперативни разходи, произтичащи от <u>междинното преразглеждане на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.</u>										
01.020301 Европейски иновациите	съвет	по	Поети задължения	1a)		125,000	125,000	125,000	125,000	500,000
Прогнозни бюджетни кредити за оперативни разходи, произтичащи от възстановени средства от пилотния проект на Европейския съвет по иновациите по линия на „Хоризонт 2020“										
01.00301 Европейски иновациите	съвет	по	Поети задължения	1a)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	130,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁷⁷						p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Общо бюджетни кредити за „Хоризонт Европа“										
01.020301 Европейски иновациите	съвет	по	Поети задължения	1a)		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*
			Плащания	2a)		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*

* от които прогнозна сума в размер на 130 милиона евро целеви приходи, произтичащи от пилотния проект на Европейския съвет по иновациите по линия на „Хоризонт 2020“, чийто годишен профил не е известен предварително.

ГД „Икономически и финансови въпроси“			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи								
02.0202 — Провизиране на гаранция от InvestEU	Поети задължения	1a)		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000
	Плащания	2a)		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000

⁷⁷ Техническата и/или административната помощ и разходите не са представени подробно, а са включени в общите суми, посочени по редовете за оперативни разходи. Би следвало да съответстват приблизително на същите проценти спрямо редовете за административни разходи като тези за периода 2021—2024 г.

Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁷⁸				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Икономически и финансови въпроси“	Поети задължения	= 1a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000
	Плащания	= 2a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер	3
--	--------------	---

ГД „Регионална и селищна политика“			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи										
09.0301 — Фонд за справедлив преход (ФСП) — Оперативни разходи*	Поети задължения	1a)		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Плащания	2a)		5 935,000		-5 935,000				0,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁷⁹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Регионална и селищна политика“	Поети задължения	= 1a + 16 + 3		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Плащания	= 2a + 26 + 3		5 935,000	0,000	-5 935,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁷⁸ Техническата и/или административната помощ и разходите не са представени подробно, а са включени в общите суми, посочени по редовете за оперативни разходи. Би следвало да съответстват приблизително на същите проценти спрямо редовете за административни разходи като тези за периода 2021—2024 г.

⁷⁹ Техническата и/или административната помощ и разходите не са представени подробно, а са включени в общите суми, посочени по редовете за оперативни разходи. Би следвало да съответстват приблизително на същите проценти спрямо редовете за административни разходи като тези за периода 2021—2024 г.

* Плащанията по допълнителното предварително финансиране за ФСП през 2024 г. ще се финансират само от външни целеви приходи, поради което бюджетни кредити за плащания по NextGenerationEU ще бъдат прехвърлени от 2026 г. за 2024 г. Сумите по допълнителното предварително финансиране, които ще се изплащат по линия на ЕФРР, КФ и ЕСФ+, ще зависят от решенията за програмирането на държавата членка и ще се финансират изцяло от ресурси от МФР.

Функция от многогодишната финансова рамка			Номер	3				
ГД „Действия по климата“			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи								
09.0501 — Фонд за иновации (ФИ) — Оперативни разходи	Поети задължения	1а)		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Плащания	2а)		500,000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁸⁰				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Действия по климата“	Поети задължения	= 1а + 1б + 3		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Плащания	= 2а + 2б + 3		500,000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер	5						
---	-------	---	--	--	--	--	--	--

⁸⁰ Техническата и/или административната помощ и разходите не са представени подробно, а са включени в общите суми, посочени по редовете за оперативни разходи. Би следвало да съответстват приблизително на същите проценти спрямо редовете за административни разходи като тези за периода 2021—2024 г.

Европейски фонд за отбрана			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи								
13.0301 — Отбрана	Поети задължения	1а)		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
	Плащания	2а)		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁸¹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
ОБЩО бюджетни кредити за Европейския фонд за отбрана	Поети задължения	= 1а + 1б + 3		375,000	375,000	375,000	375,000	1 500,000
	Плащания	= 2а + 2б + 3		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								
○ ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ <....> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	= 4 + 6								
	Плащания	= 5 + 6								

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, да се повтори частта по-горе:

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (по всички оперативни функции)	Поети задължения	4)								
	Плащания	5)								

⁸¹ Техническата и/или административната помощ и разходите не са представени подробно, а са включени в общите суми, посочени по редовете за оперативни разходи. Би следвало да съответстват приблизително на същите проценти спрямо редовете за административни разходи като тези за периода 2021—2024 г.

ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (по всички оперативни функции)		6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	= 4 + 6								
	Плащания	= 5 + 6								

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнението на раздела за Комисията от общия бюджет на Европейския съюз), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

		2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	ОБЩО
ГД <.....>									
○ Човешки ресурси			3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
○ Други административни разходи			0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
ОБЩО ГД <.....>			3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
		Бюджетни кредити							

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
--	---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

		2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения								
	Плащания								

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			2023 г.		2024 г.		2025 г.		2026 г.		2027 г.		2028 г.		2029 г.		ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ⁸²	Средни разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общо брой	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁸³ ...																		
— Резултат																		
— Резултат																		
— Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ №2 ...																		
— Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

⁸² Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на учаци се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁸³ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	ОБЩО
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси		3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
Други административни разходи		0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826

Извън ФУНКЦИЯ 7⁸⁴ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи с административен характер								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
-------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

⁸⁴

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
О Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
О Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)⁸⁵							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)		5	5	5	5	2	2
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 xx yy zz⁸⁶	— в централата						
	— в делегациите						
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО		20	20	20	20	7	7

XX е съответната област на политиката или съответният бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	15 ЕПРВ (12 AD и 3 AST) ще бъдат необходими за създаването и започването на първите дейности на единното звено за контакт през 2024 г. Същият брой ЕПРВ ще бъдат необходими до края на текущия период на МФР, преди да намалее до 5 ЕПРВ през 2028 г. и 2029 г. Единното звено за контакт ще се състои от допълнително звено, което ще се създаде в ГД „Бюджет“ в Комисията. Тези нужди обаче ще бъдат покрити чрез вътрешно преразпределение в рамките на Комисията.
Външен персонал	2-ма договорно наети служители и 3-ма командировани национални експерти до 2027 г. и 2-ма договорно наети служители след това. 2-мата договорно наети служители ще бъдат покрити чрез вътрешно преразпределение в рамките на Комисията.

⁸⁵ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁸⁶ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.2.4. Съвместимост с текущата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределение в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Да се обясни какво препрограмизиране е необходимо, като се посочат съответните бюджетни редове и суми. Приложете таблица на Excel, ако е необходимо сериозно препрограмизиране.

- налага да се използват неразпределеният марж по съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми, както и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Необходима консултация с В1.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁸⁷	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁸⁷

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - върху собствените ресурси
 - върху другите приходи
 - моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

милиони евро (до третия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁸⁸							
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			
Статия									

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁸⁸ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.